СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 301 **18 декември 2020, петок** **година LXXVI**

www.slvesnik.com.mk **contact@slvesnik.com.mk**

С О Д Р Ж И Н А

		Стр.
4119.	**Одлука** за предвремена примена на Спогодбата за партнерство, трговија и соработка меѓу Република Северна Македонија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска.....	**2**
	Огласен дел.....	**1-8**

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

4119.

Врз основа на член 23 од Законот за склучување, ратификација и извршување на меѓународни договори („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/98) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.98/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 11 декември 2020 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕДВРЕМЕНА ПРИМЕНА НА СПОГОДБАТА ЗА ПАРТНЕРСТВО, ТРГОВИЈА И СОРАБОТКА МЕЃУ РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА

1. Се одобрува предвремената примена на Спогодбата за партнерство, трговија и соработка меѓу Република Северна Македонија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска, потпишана на 3 декември 2020 година. Предвремената примена ќе започне на 1 јануари 2021 година или по денот на истекот на преодниот период договорен меѓу Европската Унија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска.

2. Составен дел на оваа одлука е Спогодбата за партнерство, трговија и соработка меѓу Република Северна Македонија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 44-11920/1
11 декември 2020 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
Зоран Заев, с.р.

Спогодба за партнерство, трговија, и соработка меѓу Република Северна Македонија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА („Северна Македонија") и ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА („Обединето Кралство") - (во натамошниот текст под заеднички назив „Страните"),

ИМАЈЌИ ПРЕДВИД дека Спогодбата за Стабилизација и асоцијација меѓу Европската Унија и Република Северна Македонија[1], склучена во Луксембург на 9 април 2001 година (во натамошниот текст „Спогодбата ЕУ-Северна Македонија") ќе престане да важи за Обединетото Кралство по завршувањето на преодниот договор за време на кој оваа Спогодба ќе продолжи да важи за Обединетото Кралство;

ИМАЈЌИ ГИ ПРЕДВИД принципите наведени во преамбулата на Спогодбата ЕУ-Северна Македонија и со желба правата и обврските меѓу Страните, како што е наведено во Спогодбата ЕУ-Северна Македонија да продолжат да важат како што се изменети со оваа Спогодба;

СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОВО:

Член 1

Цели

1. Главната цел на оваа Спогодба е да се зачуваат односите меѓу Страните, засновани со асоцијацијата воспоставена во членот 1 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија.

2. Конкретно, Страните се согласни да се зачуваат повластените услови поврзани со трговијата меѓу Страните што настана како резултат од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија и да обезбедат платформа за понатамошна трговска либерализација меѓу Страните.

3. Со цел да се избегнат нејасностите, се потврдува дека Страните ќе воспостават асоцијација, како и слободна трговска зона за стоки и сродните правила во согласност со оваа Спогодба, потврдувајќи ги начелата од член 1 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија (како што е изменето со овој инструмент).

---

[1] Склучен како „Спогодба за стабилизација и асоцијација меѓу Европските заедници и нивните земји членки, од една страна, и поранешната Југословенска Република Македонија, од друга страна".

Член 2

Дефиниции и толкувања

1. Преку овој инструмент:

„Дополнителен протокол" значи Дополнителен протокол со кој се усогласуваат трговските аспекти на Спогодбата ЕУ–Северна Македонија, за да се земе предвид исходот од преговорите меѓу страните за реципрочни преференцијални отстапки за одредени вина, реципрочното признавање, заштита и контрола на имињата на вината и реципрочно признавање, заштита и контрола на ознаките на алкохолните и ароматизираните пијалаци, склучен во Брисел на 18 декември 2001 година[2].

„Инкорпорираната спогодба" се однесува на одредбите од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија до степенот до кој се инкорпорирани во оваа Спогодба (и соодветни изрази треба да се читаат соодветно на ова); и

„*mutatis mutandis*" се однесува на техничките промени потребни за примена на Спогодбата ЕУ-Северна Македонија како да е склучена меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија, земајќи ги предвид целите на оваа Спогодба.

2. Во содржината на Инкорпорираната спогодба и овој инструмент, изразот „оваа Спогодба" се однесува на целосната спогодба која го сочинува овој инструмент и одредбите од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија како што се инкорпорирани со членот 3(1).

3. Упатувањата на финансиската соработка во Инкорпорираната спогодба покриваат спектар на форми на соработка и средства кои може да се појават, вклучително и помош која е обезбедена преку мултилатерални или регионални организации.

Член 3

Инкорпорирање на Спогодбата ЕУ-Северна Македонија

1. Одредбите од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија кои се на сила непосредно пред да престанат да важат за Обединетото Кралство се инкорпорирани и се дел од оваа Спогодба *mutatis mutandis*, согласно одредбите од овој инструмент.

2. Обврските од Заедничките изјави дадени од страните на Спогодбата ЕУ-Северна Македонија, а во врска со Спогодбата, наведени во Анекс I на овој инструмент ќе се

[2]Склучен како „Дополнителен протокол за прилагодување на трговските аспекти на Спогодбата за асоцијација и стабилизација помеѓу Европските заедници и нивните земји членки, од една страна, и Поранешната Југословенска Република Македонија, од друга страна, со цел земање предвид на исходот о преговорите помеѓу страните во врска со реципрочната преференцијални концесии за одредени вина, заштита и контрола на имињата на винаа, како и реципрочното признавање, заштита и контрола на ознаките на алкохолните и ароматизираните пијалаци".

примепуваат со истиот правен ефект *mutatis mutandis*, за страните на ова Спогодба, во согласност со одредбите од овој инструмент.

Член 4

Упатување на правото на Европската Унија

1. Доколку не е поинаку уредено, упатувањата на оваа Спогодба кои се однесуваат на правото на Европска Унија се сметаат за упатување на правото на Европска Унија кое е во сила како што е инкорпорирано, односно како што се применува во законите на Обединетото Кралство како задржано право на Европската Унија на денот кога Обединетото Кралство престанува да има обврски во рамките на, односното право на Европска Унија.

2. Во овој член, „право на Обединетото Кралство" ги вклучува законите на територите чии надворешни односи се во надлежност на Обединетото Кралство, а кои се вклучени во оваа Спогодба како што е наведено во член 6.

Член 5

Упатување на еврото

Независно од член 3(1), упатувањето на еврото (вклучително и „EUR" и „€") во Инкорпорираната спогодба ќе продолжат да се читаат на истиот начини во рамките на оваа Спогодба.

Член6

Територијален делокруг на примена

1. Со цел да се избегнат нејасностите во врска со инкорпорираниот член 124, оваа Спогодба се применува, во однос на Обединетото Кралство, до степенот и согласно условите од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија кои се применувале непосредно пред да престанат да важат за Обединетото Кралство, за Обединетого Кралство и следните територии чиишто надворешни работи се во негова надлежност:

а. Гибралтар; и

б. Каналските острови и Островот Ман.

2. Независно одставот 1 и членот 12, Спогодбата се применува за Гибралтар, Каналските острови и Островот Ман од датумот на писмено известување од страна на Обединетото Кралство кон Северна Македонија за важењето на Спогодбата на овие територии.

Член 7

Продолжување на временскиот период

1. Освен доколку со овој инструмент не е поинаку уредено:

(а) доколку одредениот временски период од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија не е завршен, остатокот од тој период се инкорпорира во оваа Спогодба; и

(б) доколку одредениот временски период од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија е завршен, тековните права или обврски се применуваат меѓу Страните и тој период не се инкорпорира во оваа Спогодба.

2. Независно од став 1, нема да биде засегнато упатувањето на период во Инкорпорираната спогодба кој се однесува на постапка или друго административно прашање (како ревизија, комисиска постапка или известување).

Член 8

Тарифни квоти

1. Освен ако не е поинаку предвидено во Инкорпорираната спогодба, периодот на администрирање на тарифните квоти во Инкорпорираната спогодба во член 27(2), Анекс IV(б) Анекс IV(в), Анекс V(в) и Анекс III од Протоколот 3 и Анекс I на Дополнителниот протокол, ќе биде од 1 јануари до 31 декември за секоја година додека оваа Спогодба е во сила.

2. Доколку оваа Спогодба влезе во сила парцијално преку административен период, обемот на секоја тарифна квота се реопределува и се применува на прората основа од денот на влегување во сила на оваа Спогодба до 31 декември истата година.

Член 9

Натамошни одредби во врска со Советот за партнерство, трговија и соработка и Комитетот за партнерство, трговија и соработка

1. Советот кој го воспоставуваат страните, како што е конкретно уредено со инкорпорираниот член 108, треба да се грижи за правилната примена на оваа Спогодба. За целите на оваа Спогодба овој Совет се нарекува Совет за партнерство, трговија и соработка, и секое повикување на Советот за стабилизација и асоцијација во Инкорпорираната спогодба (вклучително и сите Комитети формирани во рамки на инкорпорираните членови 112 и 114) ќе се смета соодветно на овие членови.

2. Доколку Страните не се договорат поинаку, одлуките донесени од страна на Советот за стабилизација и асоцијација или Комитетот за стабилизација и асоцијација воспоставени со Спогодбата ЕУ-Северна Македонија пред таа да престане да важи за Обединетото Кралство, до степенот до кој тие одлуки се однесуваат за Страните на оваа Спогодба, се сметаат за усвоени, *mutatis mutandis* и во согласност со одредбите на овој инструмент, од страна на Советот за партнерство, трговија и соработка или

Комитетот за партнерство, трговија и соработка кон Страните ги воспоставиле во согласност со инкорпорираните членови 108 и 112.

3. Ништо од став 2 не ги спречува Советот за партнерство, трговија и соработка или Комитетот за партнерство, трговија и соработка воспоставени со оваа Спогодба да носат одлуки кои се различни, ги менуваат, поништуваат или заменуваат одлуките за кои се сметале дека се усвоени од нив во согласност со тој став.

Член 10

Составни делови на оваа Спогодба

1. Анексите и фуснотите на овој инструмент се составни делови на оваа Спогодба.

2.Ништо во овој член не влијае на членот 121 од Инкорпорираната спогодба, изменета со овој инструмент.

Член 11

Измени

1. Страните, во писмена форма, може да се согласат да ја изменат оваа Спогодба. Измената влегува во сила на првиот ден од првиот месец по датумот на известувањето од втората страна во кое се информира првата Страна дека ги завршила своите внатрешни процедури, или на датумот договорен од Страните.

2. Независно од став 1, Советот за партнерство, трговија и соработка може да одлучи дека анексите и протоколите на оваа Спогодба треба да се изменат. Страните може да ја усвојат одлуката на Советот за партнерство, трговија и соработка во согласност со нивните важечки законски барања и процедури.

Член 12

Влегување во сила и предвремена примена

1. Членовите 127 и 128 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија не се инкорпорирани во оваа Спогодба.

2. Секоја од Страните ќе ја информира другата страна во писмена форма, преку дипломатски канали, за завршувањето на законските процедури за влегување во сила на оваа Спогодба.

3. Оваа Спогодба влегува во сила на подоцнежниот датум од:

а. датумот на кој Спогодбата ЕУ-Северна Македонија престанува да важи за Обединетото Кралство; или

б. датумот на известувањето од втората Страна дека ги завршиле нивните внатрешни процедури.

4. До влегувањето во сила на оваа Спогодба, државите преговарачки може да се договорат привремено да ја користат оваа Спогодба, или некоја нејзина конкретна одредба преку размена на известувања за завршување на ратификациската постапка или друга домашна процедура потребна за предвремена примена. Таквата предвремена примена ќе влезе во сила на подоцнежниот датум од:

(а) датумот на кој Спогодбата ЕУ-Северна Македонија престанува да се применува за Обединетото Кралство; или

(б) датумот на известување од втората од државите преговарачки.

5. Државата преговарачка може да ја прекине времената примена на оваа Спогодба преку писмено известување на другата држава преговарачка. Таквиот прекин ќе влезе во сила еден месец по датумот на известување.

6. Онаму каде оваа Спогодба или делови од неа се применуваат времено, терминот „влегувањето во сила на оваа Спогодба" во сите времено применливи одредби се смета дека се однесува на датумот на влегување во сила на времената примена.

7. Обединетото Кралство ќе испрати писмено известување во согласност со овој член до Министерството за надворешни работи на Северна Македонија или неговиот наследник. Северна Македонија ќе испрати известување во согласност со овој член до Министерството за надворешни работи и работи на Комонвелтот на Обединетото Кралствои развој или неговиот наследник.

Во сведоштво на тоа, долупотпишаните, соодветно овластени претставници од Владите, ја потпишаа оваа Спогодба.

Изготвено во два примероци во Скопје на _____ декември 2020 година, на македонски и англиски јазик, двата текста се еднакво важечки.

За Владата на Република Северна Македонија

За Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска

I. АНЕКС I

Инкорпорирањето на одредбите од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија во оваа Спогодба понатаму е изменето како што следи и како што е наведено во Анекс II и III на овој инструмент:

1. ИЗМЕНИ НА ЧЛЕН 1

(а) Во вториот став на членот 1 (2) зборовите „и преку усогласување на своето законодавство со она на Заедницата" не е дел од оваа Спогодба.

2. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА I
ОПШТИ НАЧЕЛА

(а) Во членот 3:
зборовите „Процесот на стабилизација и асоцијација. Склучувањето и спроведувањето на оваа Спогодба се во рамките на регионалниот пристап на Заедницата, дефиниран со заклучоците на Советот од 29 април 1997 година, заснован врз индивидуалните постигнувања на земјите од Регионот"се заменуваат со „оваа Спогодба"

3. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА II
ПОЛИТИЧКИ ДИЈАЛОГ

(а)Во третата алинеја на член 7, зборовите „вклучително и во областите опфатени со Заедничката надворешна и безбедносна политика на Европската Унија" не се вклучени во оваа Спогодба.
(б)Во членот 9 зборот „ќе" се заменува со „може"
(в)Во членот 10, зборот „ќе" се заменува со „може" и пред „одржува" се додаваат зборовите „кој може да".

4. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА III
РЕГИОНАЛНА СОРАБОТКА

(а) Во првиот став од член 11, зборовите „Заедницата, преку програмите за техничка помош, исто така ќе ги поддржува проектите што имаат регионална или прекугранична димензија" се заменуваат со „Обединетото Кралство може да помогне или да ја поддржи таквата регионална соработка, вклучувајќи го наведеното во членовите 11 до14 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија".
(б) Во член 11, вториот став не се инкорпорира во оваа Спогодба.
(в) Членовите 12 до 14 не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

5. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА IV
СЛОБОДНО ДВИЖЕЊЕ НА СТОКИ

(а) Член 16(3) се заменува со:

„Страните се обврзуваат да ја продолжат соработката во делот на нуклеарната сигурност, безбедност и радиоактивна заштита, во согласност со принципите и стандардите на Меѓународната агенција за атомска енергија („МААЕ“) и релевантните меѓународни договори и конвенции склучени во рамки на Меѓународната агенција за атомска енергија".

(б) По вториот став на член 27 (1), се додава како нов став:

„Анекс II А уредува дополнителни отстапки во врска со производи предвидени во Поглавја 7 и 8 од Комбинираната номенклатура и вински производи".

(в) Во член 27 (2), зборовите „1650 тони" и „7000 тони" се заменуваат со „225 тони" и „953 тони", соодветно.

(г) Во член 29(1), зборовите „не подоцна од 1 јануари 2003 година" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(д) Во член 35(3) последната реченица не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(ѓ) Член 43 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

6. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА V
ДВИЖЕЊЕ НА РАБОТНИЦИ, ОСНОВАЊЕ, ДАВАЊЕ УСЛУГИ, КАПИТАЛ

(а) Член 45(1) не се инкорпорира во оваа Спогодба

(б) Во член 46:

i. во првата алинеја на првиот став, зборовите „различни земји членки" се заменуваат со „Обединетото Кралство и различните земји членки на Европската унија" и

ii. пред вториот став, се додаваат нови ставови:

„Независно од горенаведеното, првата алинеја од првиот став не се применува доколку и сè додека Советот за партнерство, трговија и соработка:

(а) не утврди дека во сила се соодветните договори за размена на податоци кои му овозможуваат на Обединетото Кралство да ја примени првата алинеја од првиот став; и

(б) по утврдување на истото, одлучува да ги примени одредбите, со или без измени, или пак да ги замени.

По стапувањето на сила на оваа Спогодба, Советот за партнерство, трговија и соработка ќе ги разгледа состојбите на договорите за размена на податоци

меѓу Обединетото Кралство и Европската Унија и ќе утврди дали тие се соодветни да овозможат примена на првата алинеја од првиот став".

(в) Во член 48(4), зборовите „релевантната практика на Европскиот суд на правдата и" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(г) Во член 55(3), последната реченица не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(д) Во член 56(1), зборовите „на денот кој претходи на стапувањето во сила на Спогодбата" се заменуваат со „31 март2004 година".

(ѓ) Во член 56(2), зборовите „стапувањето на сила на Спогодбата" и „денот на стапувањето во сила на Спогодбата" се заменуваат со „1 април 2004 година".

(е) Во член 57(1), став 1, зборовите „Спогодбата меѓу Европската Унија и Поранешната Југословенска Република Македонија во областа на сообраќајот која стапи во сила на 28 ноември 1997 година" се заменуваат со „Спогодбата за меѓународен патен сообраќај меѓу Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска и Владата на Северна Македонија која стапи на сила на 29 јули 2005 година".

(ж) Во член 57(4), зборовите „по стапувањето во сила на оваа Спогодба" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(з) Првиот став од член 57(6), „Во текот на преодниот период ...", не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(ѕ) Член 60 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

По член 67, се инкорпорира следново како нов член:

"Член 67А

1. Независно од тоа што оваа Спогодба не ја обврзува Северна Македонија да го приближи своето законодавство со законодавството на Обединетото Кралство, Страните потврдуваат дека постои усогласеност на нивното законодавство како резултат на Спогодбата ЕУ-Северна Македонија во релевантните сектори. Страните се согласуваат дека функционирањето на следните одредби од оваа Спогодба зависи од континуираното усогласување на нивното законодавство во релевантните сектори:

ГлаваV (Движење на работници, основање, давање услуги, капитал):

- Поглавје I, Движење на работници (член 44);
- Поглавје II, Основање (член 48, 49(1) и член 53); и
- Поглавје III, Давање на услуги (член 55, 56(1) и член 57).

2. Доколку една од Страните смета дека неопходното ниво на усогласеност на нивното законодавство повеќе не е достигнато, Страната може да побара консултации по однос на тоа прашање. Освен доколку Страните не постигнат поинаков договор, консултациите во рамките на овој член ќе се одржат

најдоцна 30 дена по датумот на испраќањето на барањето за консултации од другата Страна („датум за барање на консултации").

3. Доколку прашањето не се реши во рок од 45 дена од датумот за барање на консултации, Страната може да го суспендира функционирањето на одредбите наведени во став 1, откако ќе ја извести другата Страна согласно став 4.

4. Суспендирањето на став 3 нема да се случи пред истекот на 90 дена од датумот на испраќање на барањето наведено во тој став.

5. Доколку страната ги суспендира одредбите согласно став 3, Страните ќе понудат третман на услугите и давателите на услугите на другата Страна еднакво поволен со третманот на услугите и давателите на услугите на трети земји. Преференцијалниот третман доделен од која било Страна на услугите и давателите на услугите на трети земји кој е во согласност со Општата спогодба за трговија со услуги (ГАТС) се исклучуваат од овој став".

7. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА VI

СООБРАЗУВАЊЕ СО ЗАКОНОДАВСТВОТО И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНИТЕ

(а) Член 68 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(б) Член 69(2) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(в) Во член 69(4) втората алинеја не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(г) Член 70 се заменува со:

„Во однос на јавните претпријатија или на претпријатијата на кои им се доделени посебни или ексклузивни права, Страните ќе осигурат дека ниту е донесена, ниту пак се следи некоја мерка со која се нарушува трговијата меѓу Страните спротивно на нивните интереси. Оваа одредба нема да го попречи законското или фактичкото спроведување на конкретните задачи доделени на таквите претпријатија."

(д) Член 71(2) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(ѓ) Во членот 71 (3) зборовите „во периодот споменат погоре" се заменуваат со зборовите „не подоцна од пет години од стапување на сила на оваа Спогодба"

(е) Во член 72(2),вториот став се заменува со:

„Обединетото Кралство повремено ќе ја разгледува можноста за примена на горенаведените одредби на договорите во секторот на јавните претпријатија."

Во членот 72 (3) зборовите „44 до 67" се заменуваат со „44 до 59 и 61 до 67"

(ж) Член 73(1) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(з) Во член 73(2) зборовите „За таа цел" и првата и втората алинеја не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

8. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА VII
ПРАВДА И ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

(а) Член 76(2) се заменува со:

„Страните ќе утврдат договори реадмисија, вклучувајќи ја реадмисијата на државјани на други земји и лица без државјанство".

(б) Член 76(3) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(в) Во член 77(2), зборовите „Заедницата и" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(г) Во член 79, зборовите „во согласност со Стратегијата на Европската Унија за дрогите", не се инкорпорираатво оваа Спогодба.

9. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА VIII
ПОЛИТИКА НА СОРАБОТКА

(а)Во член 81(3), зборовите „и за постапно приспособување на нејзината политика со политиката на Европскиот монетарен систем. Соработката во оваа област ќе вклучи неформална размена на информации кои се однесуваат на Европскиот систем на централни банки" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(б) Во член 82(1), зборовите „и одредбите на Европското законодавство за статистика и да се развива во правец на заедничкото европско законодавство (*acquis communautaire*) во областа на статистиката "не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(в) Во член 82(2), четвртата алинеја не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(г) Во член 82(3), зборовите „учеството во избраните работни групи на ЕУРОСТАТ" не се инкорпорираатво оваа Спогодба.

(д) Во член 83(1), првата алинеја не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(ѓ) Во член 83(2), зборовите „во согласност со хармонизираните методи и процедури на Заедницата" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(е) Во член 88(1), зборовите „и да се постигне приближување на царинскиот систем на Република Македонија кон системот на Заедницата" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(ж) Во член 90(4), зборовите „земајќи го како појдовна точка нивото на заштита што постои во Заедницата" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(з) Вториот и третиот став од член 91 не се инкорпорираатво оваа Спогодба.

(ѕ) Во вториот став на член 94, зборовите „а онаму каде што е оправдано ќе ја усогласуваат" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(и) Во член 95, зборовите „со цел Република Македонија, најдоцна една година по стапувањето во сила на оваа Спогодба да се усогласи со заедничките придобивки (законодавството на ЕУ)" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(ј) Во член 96, вториот и третиот став не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(к) Во член 97:

i. првата реченица не се инкорпорира во оваа Спогодба; и

ii. во вториот став, првата алинеја се заменува со: „се воспоставува соодветно законодавство за заштита на потрошувачите".

(л) Во член 98(1):

i. зборовите „Спогодбата меѓу Европската заедница и поранешната Југословенска Република Македонија во областа на сообраќајот" се заменува со: „Спогодба за Меѓународен патен транспорт меѓу Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска и Владата на Северна Македонија која влезе во сила на 29 јули 2005 година"; и

ii. третата и четвртата алинеја не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(љ) Во член 98(2), следново не се инкорпорира во оваа Спогодба:

i. петтата алинеја;

ii. зборовите „во согласност со стандардите на Заедницата" во шестата алинеја;и

iii. последната (осма) алинеја.

(м) Во член 100, зборовите „постепеното усогласување на ветеринарното и фитосанитарното законодавство со стандардите на Заедницата" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(н) Во член 103(2), десеттата алинеја, која гласи „континуирано приближување на законите и регулативите кон стандардите на Заедницата", не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(њ) Во член 103(2), зборовите „во рамките на" во дванаесеттата алинеја се заменуваат со: „како и соработката со Европската агенција за животната средина".

(о) Во член 103(4), зборовите, „или ЕВРОАТОМ", не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

10. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА IX
ФИНАНСИСКА СОРАБОТКА

(а) Во член 104,

i. зборовите „членовите 3, 108 и 109" се заменуваат со „член 3".

ii. Зборовите „од Заедницата во форма на неповратни средства и заеми, вклучувајќи и заеми од Европската инвестициона банка" се заменуваат со: „од Обединетото Кралство, што е предмет на договор на двете страни. Обединетото Кралство може да соработува и со иницијативите дефинирани во член 104-107 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија, што е предмет на договор на сите страни".

(б) Членовите 105 до107 не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

11. ИЗМЕНИ НА ГЛАВА X
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОПШТИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

(а) Во член 109(1), во секоја инстанца, по „членовите" се вметнуваат зборовите „или претставниците".

(б) Член 109(5) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(в) Во првиот став од член 110, последната реченица не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(г) Во член 113, последната реченица не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(д) Во член 114, зборовите „со ова" се заменува со: „може да се", и по „воспоставува/воспостави" се инкорпорираат зборовите „од Страните".

(ѓ) Член 121 се менува со следното:

„Протоколите и Дополнителниот Протокол претставуваат составен дел на овој договор".

(е) Член 123 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(ж) Во член 124, зборовите „Договорите за основање на Европската заедница, Европската заедница за јаглен и челик и Европската заедница за атомска енергија" се заменуваат со „Договорот за Европската Унија и Договорот за функционирање на Европската Унија".

(з) Член 125 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

12. I. ИЗМЕНИ НА АНЕКС IV (б)

(а) Анекс IV (б) се заменува со:

УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО
(Нулта тарифа во тарифни квоти)
(Се однесува на член 27 став (3) (б))[3]

CN код	Опис	Годишни тарифни квоти (тони)	Применлива царина за надминување на количини (% одMFN)
0401 0401 10 0401 10 10	Млеко и павлака, кои не се концентрирани, ниту содржат додаден шеќер или други засладувачи: - Со содржина на маснотии, по тежина, не поголема од 1%: - - Во непосредни пакувања со нето-содржина што не надминува два литри	109	100
0401 0401 20	Млеко и павлака, кои не се концентрирани, ниту содржат додаден шеќер или други засладувачи: - Со содржина на маснотии, по тежина, надминува 1%, но не надминува 6%	327	100

[3]Страните забележуваат дека обемот на тарифната квота, вклучително и секое зголемување или намалување на истиот, во оваа Спогодба е променето на 13,62% од соодветните количини на квота, вклучително и секое зголемување или намалување, во Спогодбата ЕУ-Северна Македонија во сила кога ќе престане да се применува до Обединетото Кралство заокружено до најблискиот цел број користејќи заеднички аритметички принципи. За избегнување на сомнеж, заокружување со употреба на заеднички аритметички принципи значи дека сите бројки кои имаат помалку од 50 по децимална точка се заокружуваат до најблискиот цел број и сите бројки кои имаат повеќе од 50 (вклучени) по децимална точка ќе се заокружат до најблискиот цел број.

0403 0403 10 0403 10 11 0403 10 13 0403 90 0403 90 51 0403 90 53 0403 90 59	Матеница, кисело млеко и павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, без оглед дали е концентрирано или содржи додаден шеќер или друга заладувачка материја или зачинет или содржи додадено овошје, ореви или какао: - јогурт: - - Незачинет, нити содржи додадено овошје, ореви или какао: - - - Не содржи додаден шеќер или друга заладувачка материја, со содржина на маснотии, по тежина: - - - - не надминува 3% - - - - надминува 3%, но не надминува 6% - Друго: - - Незачинет, нити содржи додадено овошје, ореви или какао: - - - Друго: - - - - Не содржи додаден шеќер или друга заладувачка материја, со содржина на маснотии, по тежина: - - - - - не надминува 3% - - - - - надминува 3%, но не надминува 6% - - - - - надминува 6%	177	100
0406 0406 10	Сирење и урда: - Свежо (неподирано или нечистено) сирење, вклучувајќи сирење од сурутка и урда	5	100
0406 0406 20 0406 30	Сирење и урда: - рендано или во прав сирење, од сите видови - Преработено сирење, нерендано или во прав	42	70
0406 0406 90	Сирење и урда: - Друго сирење	89	100
0701 0701 90 0701 90 90	Компири, свежи или разладени: - Друго: - - Друго: - - - Друго	61	100
0703 0703 10 0703 10 19	Кромид, шалот, лук, праз и друг алијантен зеленчук, свеж или разладен: - Кромид и шалот: - - Кромид: - - - Друго	41	100

1512	Сончогледово семе, зелка или памучно семе и нивни фракции, рафинирани или не, но не и хемиски модифицирани:	14	100
	- Сончогледово семе или зелка од масло и нивни фракции:		
1512 19	- - Друго:		
1512 19 90	- - - Друго		
1601 00	Колбаси и слични производи од месо, изнутрициод месо или крв, препарати за храна врз основа на овие производи	463	70
1602	Друго подготвено или конзервирано месо, изнутрициод месо и крв	279	70
2001	Зеленчук, овошје, ореви и други делови од растенијата се јадат, подготвени или зачувани со оцет или оцетна киселина:	5	100
2001 10 00	- Краставици и коренчиња		
2003	Печурки и тартуфи, подготвени или зачувани на друг начин, освен со оцет или оцетна киселина:	7	100
2003 10	- Печурки од родот *Agaricus*:		
2003 10 20	- - Привремено зачувани, целосно готвени		
2003 10 30	- - Друго		
2003 90	- Друго:		
2003 90 10	- - тартуфи		
2005	Друг зеленчук подготвен или конзервиран на друг начин, освен со оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производи од табела 2006 година:	20	100
2005 20			
2005 20 20	- Компири:		
	- - Друго:		
2005 20 80	- - - Тенки парчиња, пржени или печени, без разлика дали се солени или зачинети, во херметички пакувања, погодни за непосредна потрошувачка		
	- - - Друго		
2005	Друг зеленчук подготвен или конзервиран на друг начин, освен со оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производи од табела 2006 година:	8	100
2005 40 00			
	- Грашок (Pisum sativum)		
2009	Сокови од овошје (вклучително и грозје од грозје) и сокови од зеленчук, бесценети и кои не содржат додаден дух	41	100

13 . ИЗМЕНИ НА АНЕКС IV (в)

(а) Анекс IV (в) се заменува со:

УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ ШТО ПОТЕКНУВААТ ОД ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО (КОНЦЕСИИ СО ТАРИФНИ КВОТИ)

(Се однесува на член 27 став (3) (в))

CN код	Опис	Годишна тарифна квота (тони)	Применлива царина (% од MFN)
0203	Месо од свинско месо, свежо, разладено или замрзнато	272	70
0203	Месо од свинско месо, свежо, разладено или замрзнато	27	50
0406	Сирење и урда	82	70
0701 0701 90	Компири, свежи или разладени: - Друго	14	50

14 . ИЗМЕНИ НА АНЕКС V (в)

(а) Анексот V (в) се заменува со:

УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА НА РИБИ И РИБНИ ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО

(Нулта тарифа во рамките на тарифните квоти)

(Се однесува на член 28 став (2))

CNкод1	Опис	Годишна квота без царина
0301 93 00	Жив крап	10

1 Како што е дефинирано во законот за царинска тарифа - Службен весник бр. 23/00, 69/04, 10/08, 35/10 и 51/12 на Република Северна Македонија. Одлука за усогласување и времето на царинската тарифа - Службен весник бр. 169/13 на Република Северна Македонија

15. ИЗМЕНИ НА АНЕКС VII

ПРАВА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА, ИНДУСТРИСКА И ТРГОВСКА СОПСТВЕНОСТ (СЕ ОДНЕСУВА НА ЧЛЕН 71)

(а) Став 3 не се инкорпорира во оваа Спогодба.

16. ИЗМЕНИ ВО ПРОТОКОЛ 1

ОБЛЕКА И ТЕКСТИЛНИ ПРОИЗВОДИ

(а) во членот 2(2) после зборовите „ќе бидат укинати на денот на стапување на сила на“ се додава зборот „овој“, а зборовите „освен за производите наведени во Анекс 1 од овој Протокол, за кои царинските стапки ќе бидат прогресивно намалувани како што е наведено таму “ нема да бидат вклучени во Инкорпорираната спогодба.

(б)Членот 3 не е инкорпориран во оваа Спогодба.

(в)Анекс I не е инкорпориран во оваа Спогодба.

17. ИЗМЕНИ ВО ПРОТОКОЛ 2

ПРОИЗВОДИ ОД ЧЕЛИК

(а) Во членот 3:

i. зборовите „прогресивно укинувани во согласност со следната динамика:“ се заменуваат со „укинати на депот на стапување на сила на Спогодбата“; и

ii. точките 1 и 2 во членот 3 не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(б)Член 5(2) не се инкорпорира во оваа Спогодба.

(в)Во член 5(4), зборовите „2 и" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(г)Во член 5(5), зборовите „до (4)"се заменуваат со“, (3) и (4)".

18. ИЗМЕНИ НА ПРОТОКОЛ 3

(а) Анекс III се заменува со:

ЦАРИНИ ПРИМЕНЛИВИ НА ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО ПРИ УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (Нулта тарифа во тарифни квоти)

CN код	Опис	Годишни тарифни квоти (тони)	Применлива царина (% од MFN)
	Матеница, кисело млеко и павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, без оглед дали е концентрирано или содржи додаден шеќер или друга засладувачка материја или зачинет или содржи додадено овошје, ореви или какао:		0
	- јогурт:		
	-- Ароматизиран или содржи додадено овошје, ореви или какао:		
	--- Во прав, гранули или други цврсти форми, со содржина на млечни масти, по тежина:	50	
0403	---- Не надминува 1,5%		
	---- надминува 1,5%, но не надминува 27%		
	--- Друго, со содржина на млечни масти, по тежина:		
0403 10	---- не надминува 3%		
	---- надминува 3%, но не надминува 6%		
	---- надминува 6%		
	- Друго:		
0403 10 51	-- Ароматизиран или содржи додадено		
0403 10 53	овошје, ореви или какао:		
	--- Друго, со содржина на млечна храна, по тежина:		
0403 10 91	---- не надминува 3%		
0403 10 93	---- надминува 3%, но не надминува 6%		
0403 10 99	- Друго:		
0403 90	-- Ароматизиран или содржи додадено овошје, ореви или какао:		
	--- Друго, со содржина на млечни масти, по тежина:		
0403 90 91	---- не надминува 3%		
0403 90 93	---- надминува 3%, но не надминува 6%		

1517 1517 10	Маргарин; мешавини за јадење или препарати од животински или растителни масти или масла или од фракции на различни масти или масла од ова поглавје, освен јадливи масти или масла или нивни фракции од гранка 1516: - Маргарин, исклучувајќи го течниот маргарин	61	0
1704 1704 90	Кондиторски производи со шеќер (вклучувајќи бело чоколадо), кои не содржат какао: - Друго	52	0
1806 1806 20 1806 31 00 1806 32 1806 90	Чоколадо и други препарати за храна кои содржат какао: - Други препарати во блокови, плочи или шипки со тежина над 2 кг или во течна, паста, прав, грануларна или друга рефус форма во контејнери или непосредни пакувања, со содржина поголема од 2 кг - Други, во блокови, плочи или шипки: - - Полнети - - Неполнети - Друго	157	0
1902	Тестенини, без разлика дали се готват или полнети (со месо или други супстанции) или подготвени на друг начин, како што се шпагети, макарони, тестенини, лазањи, гноки, равиоли, канелони; кус-кус, без разлика дали е подготвен или не	29	0
1905	Леб, тесто, колачи, бисквити и други пекарски производи, без оглед дали содржат какао; нафора за причестувања, празни, кешки од вид погоден за фармацевтска употреба, запечатувачке нафора, оризова хартија и слични производи	195	0
2102 2102 10	Квасец (активни или неактивни); други едноклеточни микроорганизми, мртви (но не вклучувајќи и вакцини од поглавје 3002); подготвени прашоци за печење: - Активни квасци	116	0
2102 2102 30 00	Квасец (активен или неактивен); други едноклеточни микроорганизми, мртви (но не вклучувајќи и вакцини од поглавје 3002); подготвени прашоци за печење: - Подготвени прашоци за печење	5	0

2103	Сосови и подготовки за нив; мешани мирудни и мешани зачини; брашно од сенф и јадење и подготвена сенф:	14	0
2104 2104 10 00	Супи и супи и препарати за нив; хомогенизирани препарати за композитна храна: - Супи и супи и подготовки за	61	0
2201	Вода, вклучувајќи природни или вештачки минерални води и газирани води, кои не содржат додаден шеќер или други засладувачи, ниту пак се со вкус; мраз и снег	143	0
2202	Вода, вклучувајќи минерални води и газираниводи, кои содржат додаден шеќер или други засладувачи или сосо вкус, и други безалкохолни пијалаци, не вклучувајќи сокови од овошје или зеленчук од глава 2009	227	0
2402 2402 20	Пури, черути, цигарили и цигари, тутун или замени за тутун: - Цигари што содржат тутун	14	0

ЦАРИНИ ПРИМЕНЛИВИ НА ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО ПРИ УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (БЕЗ ТАРИФНИ КВОТИ)

CN код	Опис	Годишни тарифни квоти (тони)	Применлива царина (% од MFN)
2201	Вода, вклучувајќи природни или вештачки минерални води и газирани води, кои не содржат додаден шеќер или други засладувачи, ниту пак се со вкус; мраз и снег	20	12
2402 2402 20	Пури, черути, цигарили и цигари, тутун или замени за тутун: - Цигари што содржат тутун	37	27

19. ИЗМЕНИ ВО ПРОТОКОЛ 5

ЗАЕДНИЧКА АДМИНИСТРАТИВНА ПОДДРШКА ВО ЦАРИНСКАТА СЛУЖБА

(а) Во член 10(2), зборовите „вклучувајќи, доколку е соодветно, законските одредби кои се во сила во земјите членки на Заедницата" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(б) Во член 13(1), зборовите „компетентните служби на Комисијата на Европските заедници и" не се инкорпорираат во оваа Спогодба.

(в) Во член 14(1), следново нема да биде инкорпорирано во оваа Спогодба:

i. зборовите „Земајќи ги предвид постоечките одговорности на Заедницата и земјите членки"

ii. третиот став од членот.

(г) Член 14(2) се заменува со:

„Независно од одредбите во став 1, одредбите од овој Протокол ќе имаат предност пред одредбите на сите билатерални Спогодби за заемна поддршка кои може да бидат склучени меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија пред датумот на потпишување на оваа Спогодба доколку одредбите од таа Спогодба не се компатибилни со одредбите од овој Протокол".

20. ИЗМЕНИ НА ДОПОЛНИТЕЛНИОТ ПРОТОКОЛ

(а) Ставовите 1 и 3 од Анекс I се заменуваат со:

1. Увозот во Обединетото Кралство на следниве производи со потекло од Република Северна Македонија подлежи на отстапки наведени подолу:

CN код	Опис	Применлива должност	Количини на годината 2019 (hl)	Годишни прилагодувања заклучно со 2020 година (hl)	Посебни одредби
ex 2204 10 ex 2204 21	Квалитетно пенливо вино Вино од свежо грозје Вино од свежо грозје	Исклучок	16.480	+817	(1)
ex 2204 29	Вино од свежо грозје	Исклучок	48.896	- 817	(1)

(1) Консултации по барање на една од договорните страни може да се одржат за прилагодување на квотите со пренесување на количини над 817 hl од квотата што се однесува на позицијата екс 2204 29 на квотата што се однесува на позициите екс 2204 10 и екс 2204 21.

2. Увозот во Република Северна Македонија на следниве производи со потекло од Велика Британија подлежи на отстапки наведени подолу:

CN код	Опис	Применлива должност	Количини на годината 2019 година (hl)	Годишни прилагодувања заклучно со 2020 година (hl)	Посебни одредби
ex 2204 10 ex 2204 21	Квалитетно пенливо вино Вино од свежо грозје	Исклучок	2,125	+41	

21. ЗАЕДНИЧКИ ИЗЈАВИ

Следниве Заеднички изјави, или делови од нив, се оние кои се наведени во член 3(2) од овој инструмент:

(а) Заедничка изјава во врска со член 71; и

(б) Заедничка изјава во врска со член 118.

АНЕКС II

(а) Протокол 4 од Спогодбата ЕУ-Северна Македонија се заменува со:

ГЛАВА I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Протокол:

(а) „производство" значи кој било вид обработка или преработка, вклучувајќи составување или специфични операции;

(б) „материјал" значи која било состојка, суровина, компонента или дел, итн., користена во производството на производот;

(в) „производ" значи производ што се произведува, дури и ако е наменет за подоцнежна употреба во друга производствена операција;

(г) „стока" значи и материјали и производи;

(д) „царинска вредност" значи вредност определена во согласност со Договорот за примена на членот VII од Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ) од 1994 година;

(ѓ) „цена франко фабрика" значи цена платена за производ на производувач од Обединетото Кралство или Северна Македонија кој ја извршува последната обработка или преработка, под услов во цената да е вклучена вредноста на сите користени материјали, без одбивање на внатрешните давачки што се, или можат да бидат вратени кога добиениот производ е извезен;

(е) „вредност на материјали" значи царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло, или ако истата не е позната или не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во Обединетото Кралство или во Северна Македонија;

(ж) „на материјали со потекло" ја означува вредноста на материјалите која е определена во точката (g) и применета како *mutatis mutandis*;

(з) „додадена вредност" значи цената франко фабрика намалена за царинската вредност на секој од вградените производи кои не потекнуваат од другата Страна согласно член 3 и 4 каде важи кумулацијата, или кога царинската вредност е непозната или не може да се утврди односно првата потврдена платена цена за производите во Обединетото Кралство или во Северна Македонија;

(s) „глави" и „тарифни броеви" ги означуваат главите и тарифните броеви (четирицифрени шифри), употребени во номенклатурата која претставува Хармонизиран систем на опис и шифрени ознаки на стоката, во понатамошниот текст означен како „Хармонизиран систем" или „ХС";

(и) „распореден" се однесува на распоредувањето на производот или материјалот во соодветен тарифен број;

(ј) „пратка" подразбира производи што се пратени истовремено од еден извозник до еден примател или производи опфатени со еден транспортен документ кој ја покрива нивната испорака од извозникот до примателот или, ако нема таков документ, производи опфатени со една фактура;

(к) „територии" значи територии на државите вклучувајќи ги територијалните води;

(л) „Вградени Анекси I до IV б" се однесува на Анексите I до IV б од Прилог I на Регионалната конвенција за пан-евро-медитерански преференцијални правила на потекло, земајќи предвид дека таквите Анекси се вградени во член 40 од овој Протокол.

ГЛАВА II

ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМОТ „ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО"

Член 2

Општи услови

1. За остварување на целите на овој Договор, следниве производи ќе се сметаат дека потекнуваат од Обединетото Кралство:

(а) производи целосно добиени во Обединетото Кралство во смисла на член 5;

(б) производи добиени во Обединетото Кралство во кои се вградени материјали кои не се целосно добиени таму, но под услов таквите материјали да бидат предмет на доволна обработка или преработка во Обединетото Кралство во смисла на член 6.

2. За остварување на целите на овој Договор, следниве производи ќе се сметаат дека потекнуваат од Северна Македонија:

(а) производи целосно добиени во Северна Македонија во смисла на член 5;

(б) производи добиени во Северна Македонија во кои се вклучени материјали кои не се целосно добиени таму, но под услов таквите материјали да бидат предмет на доволна обработка или преработка во Обединетото Кралство во смисла на член 6.

Член 3

Кумулација во Обединетото Кралство

1. Без да се доведат во прашање одредбите од член 2(1), производите се сметаат дека потекнуваат од Обединетото Кралство, ако тие производи се добиени таму, вклучувајќи материјали со потекло од Швајцарија (вклучувајќи го и Лихтенштајн)[4], Исланд, Норвешка, Турција или од Европската Унија, доколку со обработката или преработката извршена во Обединетото Кралство се надминати операциите наведени во член 7. Таквите материјали не мораат да бидат доволно обработени или преработени.

2. Без да се доведат во прашање одредбите од член 2(1), производите се сметаат дека потекнуваат од Обединетото Кралство доколку тие производи се добиени таму, вклучувајќи материјали со потекло од Северна Македонија или од која било друга земја наведена во Анекс А од овој Протокол, доколку со обработката или преработката извршена во Обединетото Кралство се надминати операциите наведени во член 7. Таквите материјали не мора да бидат доволно обработени или преработени.

3. Без да се доведат во прашање одредбите од Член 2(1), обработката или преработката на производите извршена во Исланд, Норвешка, или Европската Унија, се смета дека била извршена во Обединетото Кралство доколку со дополнителната обработка или преработка во Обединетото Кралство се надминати операциите наведени во член 7.

4. Кумулациите предвидени во став 1 и 2, каде обработката или преработката на производите извршена во Обединетото Кралство не ги надминува операциите наведени во член 7, добиениот производ се смета дека потекнува од Обединетото Кралство единствено доколку вредноста на употребените материјали со потекло од таму е поголема од вредноста на употребените материјали со потекло од која било од другите земји. Доколку тоа не е случај, добиениот производ се смета дека потекнува од земјата чии материјали со потекло употребени во производството во Обединетото Кралство имаат најголема вредност.

5. Кумулациите предвидени во став 3, каде обработката или преработката на производите извршена во Обединетото Кралство не ги надминува операциите наведени во член 7, добиениот производ се смета дека потекнува од Обединетото Кралство единствено доколку вредноста на употребените материјали со потекло од таму е поголема од вредноста на употребените материјали со потекло од која било од другите земји.

6. Производите со потекло од една од земјите наведени во став 1 и 2, кои не подлежат на каква било обработка или преработка во Обединетото Кралство, го задржуваат своето потекло ако се извезуваат во една од тие земји.

[4]Како резултат на Царинската спогодба меѓу Лихтенштајн и Швајцарија, производите кои потекнуваат од Лихтенштајн се сметаат за производи кои потекнуваат од Швајцарија.

7. (а) Кумулацијата предвидена во овој член која во поглед на Европската Унија може да се примени само доколку:

i. Обединетото Кралство, Северна Македонија и Европската Унија имаат договори за административна соработка со кои се гарантира точната имплементација на овој член;

ii. материјалите и производите се стекнале со статус на потекло со примена на правилата за потекло идентични со оние дадени во овој Протокол; и

iii. известувањата што го означуваат исполнувањето на неопходните услови за примена на кумулација се објавени од Страните.

(б) Со исклучок на предвиденото во став 7(а), кумулацијата предвидена во овој член може да се примени доколку:

i. се применува спогодба за преференцијална трговија во согласност со член XXIV од Општата спогодба за царини и трговија од 1994 година (ГАТТ 1994) меѓу земјите или територите вклучени во стекнувањето на статусот со потекло и земјата на дестинација;

ii. материјалите и производите се стекнале со статус на потекло со примена на правилата за потекло идентични со оние дадени во овој Протокол; и

iii. известувањата што го означуваат исполнувањето на неопходните услови за примена на кумулација се објавени од Страните.

8. Обединетото Кралство ќе ѝ ги достави на Северна Македонија поединостите за спогодбите или договорите вклучувајќи ги датумите и влегувањето во сила, како и правилата за потекло, кои се применуваат со другите земји наведени во став 1 и 2.

Член 4

Кумулација во Северна Македонија

1. Без да се доведат во прашање одредбите од член 2(2), производите се сметаат дека потекнуваат од Северна Македонија, ако тие производи се добиени таму, вклучувајќи материјали со потекло од Швајцарија (вклучувајќи го и Лихтенштајн), Исланд, Норвешка, Турција или од Европската Унија, доколку со обработката или преработката извршена во Обединетото Кралство се надминати операциите наведени во член 7. Таквите материјали не мораат да бидат доволно обработени или преработени.

2. Без да се доведат во прашање одредбите од член 2(2), производите се сметаат дека потекнуваат од Северна Македонија доколку тие производи се добиени таму, вклучувајќи материјали со потекло од Северна Македонија или од која било земја наведена во Анекс А од овој Протокол, доколку со обработката или преработката извршена во Обединетото Кралство се надминати операциите наведени во член 7. Таквите материјали не мора да бидат доволно обработени или преработени.

3. Доколку обработката или преработката извршена во Северна Македонија не ги надминува операциите наведени во член 7, добиениот производ се смета дека потекнува од Северна Македонија единствено доколку вредноста на употребените материјали со потекло од таму е поголема од вредноста на употребените материјали со потекло од која

било од другите земји наведени во став 1 и 2. Доколку тоа не е случај, добиениот производ се смета дека потекнува од земјата чии материјали со потекло употребени во производството во Северна Македонија имаат најголема вредност.

4. Производите со потекло од една од земјите наведени во став 1 и 2, кои не подлежат на каква било обработка или преработка во Северна Македонија, го задржуваат своето потекло ако се извезуваат во една од тие земји.

5. (а) Кумулацијата предвидена во овој член која во поглед на Европската Унија може да се примени само доколку:

i. Обединетото Кралство, Северна Македонија и Европската Унија имаат договори за административна соработка со кои се гарантира точната имплементација на овој член;

ii. материјалите и производите се стекнале со статус на потекло со примена на правилата за потекло идентични со оние дадени во овој Протокол; и

iii. известувањата што го означуваат исполнувањето на неопходните услови за примена на кумулација се објавени од Страните.

(б) Со исклучок на предвиденото во став 5(а), кумулацијата предвидена во овој член може да се примени доколку:

i. се применува спогодба за преференцијална трговија во согласност со член XXIV од Општата спогодба за царини и трговија од 1994 година (ГАТТ 1994) меѓу земјите или територите вклучени во стекнувањето на статусот со потекло и земјата на дестинација;

ii. материјалите и производите се стекнале со статус на потекло со примена на правилата за потекло идентични со оние дадени во овој Протокол; и

iii. известувањата што го означуваат исполнувањето на неопходните услови за примена на кумулација се објавени од Страните.

6. Северна Македонија ќе му ги достави на Обединетото Кралство поединостите за спогодбите или договорите вклучувајќи ги датумите и влегувањето во сила, како и правилата за потекло, кои се применуваат со другите земји наведени во став 1 и 2.

Член 5

Целосно добиени производи

1. Следниве производи ќе се сметаат за целосно добиени во Обединетото Кралство или Северна Македонија:

(а) минерални производи извлечени од нивната почва или од нивното морско дно;

(б) растителни производи набрани или прожнсани таму;

(в) живи животни накотени и одгледувани таму;

(г) производи од живи животни одгледувани таму;

(д) производи добиени од тамошен лов или риболов;

(ѓ) производи од морски риболов и други производи извадени од морето, надвор од територијалните води на Договорната страна, со нивни пловила;

(е) производи изработени на бродовите-фабрики исклучиво од производи споменати во ставот (е);

(ж) таму собрани користени предмети, погодни само за рециклирање на суровини, вклучувајќи користени гуми што можат да се употребат само за протектирање или како отпаден материјал;

(з) отпаден материјал и остатоци од производните операции извршени во таа држава;

(ѕ) производи извлечени од морското дно или од подземјето надвор од нивните територијални води, под услов тие да имаат ексклузивно право да го обработуваат тоа дно или подземје;

(и) стоки таму произведени исклучиво од производите специфицирани во ставовите од (а) до (к).

2. Терминиите „нивните пловила" и „нивните бродови-фабрики" споменати во точките 1(ѓ) и (е) се применуваат само за пловилата и бродовите-фабрики:

(а) кои се регистрирани или пријавени во Обединетото Кралство или Северна Македонија;

(б) кои пловат под знамето на Обединетото Кралство или Северна Македонија;

(в) кај кои барем 50 проценти се во сопственост на државјани на Обединетото Кралство, земја членка на Европската Унија или Северна Македонија, или од компанија со седиште во една од овие држави во која директорот или директорите, претседателот на Управниот одбор или на Надзорниот одбор како и мнозинството членови на тие одбори се државјани на Обединетото Кралство, земја членка на Европската Унија, и во кои во случај на друштва со неограничена одговорност, друштва со ограничена одговорност или акционерски друштва најмалку половината од капиталот им припаѓа на државата или на јавни тела или на државјани на таа држава;

(г) каде капетанот и офицерите се државјани на Обединетото Кралство, земја членка на Европската Унија или Северна Македонија; и

(д) кај кои најмалку 75 проценти од посадата се државјани на Обединетото Кралство, земја членка на Европската Унија или Северна Македонија.

Член 6

Доволно обработени или преработени производи

1. За целите на Член 2, производите што не се целосно добиени се сметаат за доволно обработени или преработени кога се исполнети условите наведени на списокот во Анекс II.

За сите производи опфатени со овој Договор гореспомнатите услови укажуваат на степенот на обработка или преработка што мора да е извршена врз материјалите без потекло користени во производството и кои се однесуваат само на таквите материјали. Во согласност со тоа, произлегува дека, доколку производот што се здобил со статус на производ со потекло преку исполнување на условите наведени во списокот, се користи за производство на друг производ, условите не се однесуваат на производот во кон тој е внесен и нема да се земат во предвид материјалите без потекло кои можеле да бидат користени за неговото производство.

2. Без да се доведе во прашање ставот 1, материјалите без потекло кои според условите наведени во списокот во Инкорпорираниот Анекс II не треба да се користат во производството на определениот производ, сепак можат да бидат користени под услов:

(а) нивната вкупна вредност да не надминува 10 проценти од цената на производот франко фабрика;

(б) при примена на овој став, да не се надминува кој било од процентите дадени во списокот како максимална вредност на материјали без потекло.

Овој став нема да се применува на производите опфатени со Главите 50 до 63 од Хармонизираниот систем.

3. Ставовите 1 и 2 се применуваат, согласно одредбите од член 7.

Член 7

Недоволен степен на обработка или преработка

1. Без да се доведе во прашање ставот 2, без оглед на тоа дали се исполнети условите од член 6, следниве операции ќе се сметаат како недоволна обработка или преработка за да се добие статус на производ со потекло:

(а) операции за обезбедување заштита во текот на транспортот и складиштењето на производите;

(б) промена на амбалажа како и пренакување и повторно составување на пакетите;

(в) перење, чистење; отстранување на прв, оксид, масло, боја или површински премази;

(г) пеглање или пресување на текстил;

(д) едноставни операции за боење и полирање;

(ѓ) лупење, делумно или целосно бланширање, полирање и глазирање од житарки и ориз;

(е) операции на боење на шеќер или формирање на коцки шеќер;

(ж) лупење, отстранување на семка и лушпа на овошје, јаткасто овошје и зеленчук;

(з) острење, едноставно мелење или едноставно сечење;

(ѕ) просејување, издвојување, сортирање, класифицирање, степенување, спарување, (вклучувајќи и составување во сет);

(и) едноставно полнење во шишиња, лименки, мали шишиња, ставање во кеси, сандаци, кутии, прицврстување на картони или даски и сите останати едноставни операции за пакување;

(ј) втиснување или печатење на знаци, етикети, логоа и други слични знаци за распознавање на производите или нивните пакувања;

(к) едноставно мешање на производи, независно дали се од ист вид или не;

(л) мешање на шеќер со кој било друг материјал;

(љ) едноставно составување на делови за да се добие комплетен производ или расклопувањето на производите во делови;

(м) комбинација на две или повеќе операции наведени од (а) до (о);

(н) колење на животни.

2. Сите операции извршени во Обединетото Кралство или Северна Македонија на одреден производ ќе бидат разгледани заеднички при одредување дали обработката или преработката на тој производ ќе се смета за недоволна во смисла на ставот 1.

Член 8

Единица за припадност

1. Единица за припадност за примената на одредбите на овој Протокол ќе биде одреден производ што се смета за основна единица за распоредување со користење на номенклатурата на Хармонизираниот систем.

Во согласност со тоа произлегува дека:

(а) кога производот што се состои од група или составени делови, се распоредува според правилата на Хармонизираниот систем во еден тарифен број, целината ќе претставува единица за припадност;

(б) кога пратката се состои од определен број на идентични производи распоредени во ист тарифен број на Хармонизираниот систем, секој производ мора посебно да биде разгледуван при примената на одредбите од овој Протокол.

2. Во случај кога, според основното правило 5 на Хармонизираниот систем, амбалажата се распоредува заедно со производот, таа ќе биде вклучена при одредување на потеклото.

Член 9

Прибор, резервни делови и алати

Приборите, резервните делови и алатите испратени заедно со дел од опрема, машина, апарат или возило, што се дел од вообичаената опрема и вклучени во цената или кои не се посебно фактурирани, ќе се сметаат како составен дел од таа опрема, машина, апарат или возило.

Член 10

Сетови

Сетовите дефинирани со основното правило 3 на Хармонизираниот систем, ќе се сметаат за производи со потекло, кога сите составни производи се со потекло. Меѓутоа, кога сетот - се состои од производи со и без потекло, сетот како целина се смета со потекло, под услов вредноста на производите без потекло да не надминува 15 проценти од цената франко фабрика на целиот сет.

Член 11

Неутрални елементи

Со цел да се одреди дали производот е со потекло не е неопходно да се одреди потеклото на следниве елементи што можат да се користат во производството:

(а) енергија и гориво;

(б) постројки и опрема;

(в) машини и алати;

(г) стоки што не влегуваат и кои не се наменети да влезат во финалниот состав на производот.

ГЛАВА III

ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

Член 12

Принцип на територијалност

1. Освен за одредбите наведени во член 3, 4 и став 3 од овој член, условите наведени во Глава II од овој Протокол, што се однесуваат на добивање на статусот на производ со потекло, мора да бидат исполнети без прекин во Обединетото Кралство или Северна Македонија.

2. Освен согласно одредбите наведени во член 3 и 4, доколку извезената стока со потекло од Обединетото Кралство или од Северна Македонија во некоја трета држава е вратена, таа мора да се смета за стока без потекло, доколку на царинските органи не може да им се докаже дека:

(а) вратената стока е иста со стоката што била извезена; и дека

(б) таа не била предмет на каква и да е операција, освен оние кои се неопходни за да се сочува во добра состојба додека била во таа држава или додека била извезувана.

3. На стекнувањето на статус на потекло во согласност со условите утврдени во Главата II нема да влијае работата или обработката извршена надвор од Обединетото Кралство или Северна Македонија на материјали извезени од Обединетото Кралство или Северна Македонија и потоа повторно увезени таму, под услов да:

(а) утврдените материјали се во целост добиени во Обединетото Кралство или Северна Македонија или пред извозот поминале низ производство или обработка под лимитот за недоволни операции наведени во Чл. 7; и

(б) за да се задоволат барањата на царинските служби може да се демонстрира дека:

(i) повторно увезените стоки се добиени со производство или со обработка на извезени материјали; и

(ii) вкупната додадена вредност добиена надвор од Обединетото Кралство или Северна Македонија со примена на одредбите од овој член не надминува 10% од франко фабрика цената на крајниот производ за кој се бара статус на потекло.

4. За целите на став 3, условите за добивање статус на потекло утврдени во Глава II нема да се применуваат на производство или обработка надвор од Обединетото Кралство или Северна Македонија. Но онаму каде, како што е наведено во Анекс II, улогата која ја утврдува максималната вредност за сите употребени материјали кои немаат потекло се разгледува при определувањето на статусот на потекло на финалниот производ, вкупната вредност на материјалите кои немаат потекло употребени на територијата на Страната за која станува збор, земена заедно со вкупната додадена вредност стекната надвор од територијата на Обединетото Кралство или Северна Македонија со примена на регулативите од овој член, нема да го надминува наведениот процент.

5. За целите на примената на утврденото со точка 3 и 4. „вкупна додадена вредност" значи сите трошоци кои произлегуваат надвор од територијата на Обединетото Кралство или Северна Македонија, вклучувајќи ја вредноста на материјалите употребени таму.

6. Одредбите од став 3 и 4 нема да се применуваат на производи кои не ги исполнуваат условите утврдени во Анексот II или кои можат да се сметаат за доволно обработени само ако општите вредности утврдени во член 6 (2) се применети.

7. Одредбите од став 3 и 4 нема да се однесуваат на производитеод Глава 50 до 63 од Хармонизираниот систем.

8. Секое производство или обработка што во таа смисла потпаѓа под регулативите на овој член и е извршено надвор од територијата на Обединетото Кралство или Северна

Македонија, ќе се врши според Договорите за надворешно производство, или слични договори.

Член 13

Директен транспорт

1. Преференцијалниот третман што го обезбедува оваа Спогодба се применува само на производите што ги задоволуваат условите поставени со овој Протокол и кои директно се транспортираат помеѓу Страните или меѓу територите на другите земји наведени во член 3 и 4 со кои важи кумулацијата. Меѓутоа, производите што сочинуваат една пратка можат да бидат транспортирани преку други подрачја, а доколку постои таква потреба, тие можат да бидат претоварени или привремено складирани на тие подрачја под услов да останат под надзор на царинските органи во државата на транзитот или складиштењето и да не бидат предмет на операции, освен растовар, претовар или било која друга операција наменета за нивно зачувување во добра состојба.

Производите со потекло можат да се транспортираат со цевковод преку други територии кои не се територии на државите Страни.

2. Доказ за исполнување на условите дадени во став 1 ќе им биде доставен на царинските органи на државата увозник, со поднесување на:

(а) единствен транспортен документ со кој е опфатен преминот од Страната извозник преку државата на транзитот; или

(б) уверение издадено од страна на царинските органи на државата на транзитот:

(i) во кое се дава точен опис на производите;

(ii) во кое се наведуваат датумите на растовар и претовар на производите и, кога тоа е потребно, имињата на бродовите или другите користени транспортни средства; и

(iii) во кое се потврдуваат условите под кои производите останале во државата на транзитот; или

(в) кои било доказни документи, доколку горенаведеното не се обезбеди.

Член 14

Изложби

1. Производите со потекло испратени на изложба надвор освен оние наведени во член 3 и 4 со кои важи кумулацијата, и кои се продадени по изложбата за увоз во Обединетото Кралство и Северна Македонија, ќе имаат добивка од увозот согласно одредбите и примената на овој Договор, доколку на царинските органи им се покаже дека:

(а) извозникот ги испратил овие производи од Обединетото Кралство и Северна Македонија во држава во која се одржува изложбата и таму биле изложени;

(б) извозникот ги продал или на некој друг начин ги пренел производите на лице од една држава во Обединетото Кралство и Северна Македонија;

(в) во текот на изложбата или веднаш по неа производите се испратени такви како што биле пратени на изложба; и

(г) производите откако биле испратени на изложбата, не се користени за други цели освен како експонати на изложбата.

2. Доказот за потеклото мора да биде издаден или изготвен во согласност со одредбите од Глава V и поднесен на царинските органи во Обединетото Кралство и Северна Македонија во редовна постапка. Таа мора да ги содржи името и адресата на изложбата. Кога тоа е потребно, можат да бидат побарани дополнителни доказни документи за условите под кои тие се изложени.

3. Ставот 1 се однесува на секој вид трговски, индустриски, земјоделски или занаетчиски изложби, саеми и слични јавни презентации во текот на кои производите се под царински надзор и кои не се организирани за приватни цели во продавници или деловни простории за продавање на странски производи.

ГЛАВА IV

ПОВРАТ ИЛИ ОСЛОБОДУВАЊЕ

Член 15

Забрана на поврат на царини или ослободување од царини

1. Материјали без потекло користени во производството на производи што потекнуваат од Обединетото Кралство и Северна Македонија, а за кои доказот за потеклото е издаден или направен во согласност со одредбите од Глава V од овој Протокол, нема да подлежат на поврат, или ослободување од плаќање царина од каков и да е вид во Обединетото Кралство и Северна Македонија.

2. Забраната од став 1 ќе се применува на кои било договори за рефундирање, намалување или неплаќање, делумно или целосно, на царината и царинските давачки со еквивалентно дејство, а кои се применуваат во Обединетото Кралство и Северна Македонија во поглед на материјалите користени во производството и тоа кога такво рефундирање, намалување или неплаќање се применува изречно или во пракса и кога производите произведени од споменатите материјали се извезуваат, а не кога тие остануваат за употреба во државата на производството.

3. Во секој момент и на барање на царинските органи, извозникот на производите покриени со доказот за потеклото треба да биде подготвен да ги поднесе во секое време сите потребни документи со кои се докажува дека немало поврат во поглед на користење на материјали без потекло во производството на соодветни производи и дека сите царини или царински давачки со еквивалентно дејство кои се применуваат на таквите материјали се навистина платени.

4. Одредбите од ставовите 1, 2 и 3 од овој член ќе се применуваат и на амбалажата во смисла на член 8(2), придружните средства, резервните делови и алатите како што се

наведени во член 9, како и на производите во сетот наведени во член 10 и тоа кога истите се без потекло.

5. Одредбите од ставовите 1 до 4 ќе се применуваат само на материјали од таков вид на кои се однесува Договорот.

ГЛАВА V

ДОКАЗ ЗА ПОТЕКЛО

Член 16

Општи услови

1. Производите со потекло од една држава Договорна страна при увозот во друга држава Договорна страна, ќе имаат олеснувања во рамките на овој Договор доколку е поднесен еден од следниве докази за потекло:

(а) уверение за движење ЕУР.1, чиј примерок е даден во Анекс III а;

(б) уверение за движење ЕУР.1, чиј примерок е даден во Анекс III б ; или

(в) во случаите наведени во член 22(1), изјава (во понатамошниот текст „изјава за потекло или „изјава за потекло ЕУР-МЕД"), изготвена од страна на извозникот на фактура, испратница или друг трговски документ во кој доволно детално се опишани односните производи за да може да се идентификуваат. Текстот на изјавата за потекло е даден во Анекс IV а и б.

2. Независно од став 1, производите со потекло во смисла на овој Протокол, во случаи определени во член 27, ќе имаат олеснувања според овој Договор без да биде потребно да се поднесува кој било од гореспоменатите документи наведени во став 1 од овој член.

3. Независно од став 5 од член 17 и став 3 од член 22 во продолжение на текстот, кумулацијата ги вклучува само Обединетото Кралство, Европската Унија, Швајцарија (вклучувајќи го и Лихтенштајн), Исланд, Норвешка, Фарските острови, Турција, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Република Србија, или Република Косово, докажувањето на потекло може да биде и уверението за движење ЕУР.1 или изјава за потекло.

Член 17

Постапка за издавање на уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД

1. Уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД го издаваат царинските органи на Страната извозник на барање доставено во писмена форма од страна на извозникот или, со одговорност на извозникот, од страна на неговиот овластен претставник.

2. За оваа цел, извозникот или неговиот овластен претставник го пополнува уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД и формуларот на барање, чиишто примери се дадени во Анекс III а и б. Овие формулари се пополнуваат на еден од јазиците на кои е изработен овој Договор, а во согласност со одредбите од домашното законодавство на земјата извозник. Доколку формуларите се пополнети на рака, тие ќе се пополнуваат со мастило и со печатни букви. Описот на производите мора да биде даден во рубриката резервирана за таа цел, без да се остават празни редови. Кога рубриката не е целосно пополнета мора да се повлече хоризонтална линија под последниот ред од описот, со тоа што празниот простор ќе се прецрта.

3. Извозникот кој поднесува барање за издавање на уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, ќе биде подготвен во секое време, на барање на царинските органи на Обединетото Кралство или Северна Македонија каде што се издава уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, да им ги даде на увид сите потребни документи со кои се докажува дека производот потекнува од некоја држава од Договорот и дека ги исполнува другите услови пропишани со овој Протокол.

4. Без да се доведе во прашање ставот 5. уверението за движење ЕУР.1 ќе го издаваат овластени царински органи на Обединетото Кралство или Северна Македонија во следниве случаи:

(а) доколку производите се сметаат дека потекнуваат од Обединетото Кралство или Северна Македонија каде кумулацијата е применлива, без примена на кумулација со материјали со потекло од Швајцарија (вклучувајќи го Лихтенштајн), Турција, една од земјите наведени во член 3(2) и 4(2) и ги исполнуваат другите барања на овој Протокол; или

(б) доколку производите се сметаат дека потекнуваат во една од другите земји наведени во член 3 и 4 каде кумулацијата е применлива, без примена на кумулација со материјали со потекло од една од земјите наведени во член 3 и 4, и ги исполнуваат другите барања на овој Протокол, под услов да е издадено уверение ЕУР-МЕД или изјава за потекло ЕУР-МЕД во земјата на потекло.

5. Уверението за движење ЕУР-МЕД ќе биде издадено од страна на царинските органи на Обединетото Кралство или Северна Македонија во следниов случај:

(а) Кумулацијата се однесува на материјали со потекло во Швајцарија (вклучувајќи го Лихтенштајн), Турција или една од земјите наведени во член 3(2) и 4(2); или

(б) Производите може да се користат како материјали во контекст кумулацијата за производство на производи за извоз во една од земјите наведени во член 3 и 4; или

(в) Производите може да бидат повторно извезени од земјата на одредиште во една од страните наведени во член 3 и 4.

6. Уверението за движење ЕУР-МЕД во рубриката 7 треба да биде пополнето со една од следниве изјави на англиски јазик:

(а) Доколку потеклото се стекнува со примена на кумулација со материјали што потекнуваат од една или повеќе земји наведени во член 3 и 4:

'CUMULATION APPLIED WITH ... *(име на земјата /земјите)*'

(б) Доколку потеклото се стекнува без примена на кумулација со материјали што потекнуваат од една или повеќе земји наведени во член 3 и 4:

'NO CUMULATION APPLIED'

7. Царинските органи кои ќе ги издаваат уверенијата за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД ќе ги преземат сите потребни чекори за проверка на потеклото на производот и исполнувањето на другите услови од овој Протокол. За таа цел тие имаат право да бараат секаков вид на доказ и да извршат секаква контрола на сметките на извозникот или било која друга проверка кои тие ја сметаат за потребна. Овластените органи ќе се погрижат формуларите споменати во став 2 да бидат правилно пополнети. Тие особено ќе проверат дали просторот резервиран за описот на производите е пополнет на таков начин кој се исклучува можноста за невистинити дополнувања.

8. Датумот на издавањето на уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД ќе биде назначен во рубриката 11 од уверението.

9. Уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД ќе биде издадено од страна на царинските органи и ќе му биде ставено на располагање на извозникот штом извозот е обезбеден или извршен.

Член 18

Дополнително издадени уверенија за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД

1. И покрај член 17(9), уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД може да се издаде ретроактивно по извозот на производите на кои се однесува, доколку:

(а) не било издадено за време на извозот поради грешки или ненамерни пропусти или посебни околности; или

(б) им се докаже на царинските органи дека уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД било издадено, но не било прифатено при увозот поради технички причини.

2. И покрај член 17(9), уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД може да се издаде по извозот на производите на кои се однесува, а за кои било издадено уверение за движење ЕУР.1 за време на извозот, доколку на царинските органи може да им се докаже дека условите наведени во член 17(5) се задоволени.

3. За спроведување на став 1 и 2, извозникот во неговото барање мора да ги назначи местото и датумот на извоз на производите на кои се однесува уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, и да ги наведе причините за неговото барање.

4. Царинските органи може дополнително да издадат уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, дури откако ќе утврдат дека информациите доставени во барањето на извозникот се совпаѓаат со тие во соодветната документација.

5. Уверенијата за движење ЕУР.1 и ЕУР-МЕД издадени дополнително со примена на став 1 мора да бидат пополнети со следната фраза на англиски јазик:

'ISSUED RETROSPECTIVELY'

Уверенијата за движење ЕУР-МЕД издадени дополнително со примена на став 2 мора да бидат пополнети со следната фраза на англиски јазик:

'ISSUED RETROSPECTIVELY (оригинал ЕУР.1 бр. *...[датум и место на издавање]*)'

6. Означувањето споменато во став 5 се внесува во рубриката 7 на уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД.

Член 19

Издавање на дупликат уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД

1. Во случај на кражба, губење или уништување на уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, извозникот може да им се обрати на царинските органи што го издале и да побара дупликат врз основа на извозните документи што тие ги поседуваат.

2. Вака издадениот дупликат од уверението за движење мора да биде пополнет со следната фраза на англиски јазик:

'DUPLICATE'

3. Означувањето споменато во став 2 се внесува во рубриката 7 на уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД.

4. Дупликатот, кој мора да го содржи датумот на издавање на оригиналното уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, важи од тој датум.

Член 20

Издавање на уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД врз основа на претходно издаден или подготвен доказ за потекло

Во случај кога производи со статус на производи со потекло се ставени под царински надзор во Обединетото Кралство или во Република Северна Македонија, можно е оригиналниот доказ за потекло да се замени со едно или повеќе уверенија за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД со цел сите или дел од тие производи да се испратат на друго место во Обединетото Кралство или Република Северна Македонија. Замената на уверението/јата за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД ја издава царинскиот орган под чиј надзор се ставени производите.

Член 21

Сметководствено раздвојување

1. Во случај на појава на значителни финансиски или материјални тешкотии при одвоено чување на залихи на материјали со потекло и материјали без потекло кои се идентични и заменливи, царинските органи може, врз основа на писмено барање на засегнатата страна, да одобрат користење на таканаречен метод на „сметководствено раздвојување" (во понатамошниот текст „метод") при управување со овие залихи.

2. Со овој метод мора да се обезбеди дека, за одреден референтен период, бројот на добиени производи што може да се сметаат за „производи со потекло" е ист со оној што би бил добиен доколку постоело физичко одвојување на залихите.

3. Царинските органи може да доделат вакво одобрение, со поставување на сите услови наведени во став 1 што се сметаат за соодветни.

4. Овој метод е евидентиран и применуван врз основа на општите сметководствени начела кои важат во земјата каде се произведува производот.

5. Корисникот на ова одобрение може да изготви или поднесе барање за издавање на доказ за потекло, во соодветните случаи, за количеството производи што може да се сметаат како производи со потекло. На барање на царинските органи, корисникот доставува изјава за начинот на менаџирање со количините.

6. Царинските органи ја следат употребата на одобрението и може да го повлечат во секое време доколку корисникот неправилно го употребува одобрението или не ги исполнува другите услови утврдени во овој Протокол.

Член 22

Услови за изготвување на изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД

1. Изјава за потекло, или изјава за потекло ЕУР-МЕД како што е наведено во член 16(1)(в), може да биде изготвена:

(а) од страна на одобрен извозник, во рамките на значењето на член 23; или

(б) од страна на кој било извозник за која било пратка што се состои од едно или повеќе пакувања на производи со потекло чија вкупна вредност не надминува 6 000 евра.

2. Без да се доведе во прашање став 3, изјава за потекло може да се изготви во следните случаи:

(а) ако односните производи се сметаат за производи со потекло од Обединетото Кралство или Северна Македонија без примена на кумулацијата на материјали кои потекнуваат од Швајцарија (вклучувајќи го Лихтенштајн), Турција или некоја од земјите наведени во член 3(2) и 4(2) и ги исполнуваат другите барања од овој Протокол; или

(б) доколку односните производи се сметаат како производи со потекло од една од земјите наведени во членовите 3 и 4 за кои се применува кумулација, без примена на кумулација со материјалите во една од земјите наведени во членовите 3 и 4, и ги исполнуваат другите обврски од Протоколот, доколку имаат сертификат ЕУР-МЕД или изјава за потекло ЕУР-МЕД од земјата на потекло.

3. Изјава за потекло ЕУР-МЕД може да се изготви ако односните производи се сметаат за производи со потекло од Обединетото Кралство, од Северна Македонија или една од

земјите споменати во член 3 и ги исполнуваат другите услови од овој Протокол во следните случаи:

(а) се применува кумулација со материјали кои потекнуваат од Швајцарија (вклучително и Лихтенштајн), Турција или некоја од земјите споменати во членовите 3 (2) и 4 (2); или

(б) производите може да се користат како материјали во контекстот на кумулација за производство на продукти за извоз кон една од земјите наведени во членовите 3 и 4; или

(в) Производите може да бидат повторно извезени од земјата на одредиште во една од страните наведени во член 3 и 4.

4. Изјавата за потекло ЕУР-МЕД ЕУР-МЕД содржи една од следните изјави на англиски јазик:

(а) доколку потеклото е утврдено преку примена на кумулација со материјали кои потекнуваат во една или повеќе од земјите наведени во членовите 3 и 4:

'CUMULATION APPLIED WITH ... *(име на земјата/земјите)*'

(б) доколку потеклото е утврдено без примена на кумулација со материјали кои потекнуваат во една или повеќе од земјите наведени во членовите 3 и 4:

'NO CUMULATION APPLIED'

5. Извозникот кој изготвува изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД е подготвен да ги поднесе во секое време, на барање на царинските органи на земјата извозник, сите соодветни документи со кои се докажува статусот на потекло на односните производи како и исполнувањето на другите услови од овој Протокол.

6. Изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД се изготвува од страна на извозникот со пишување на машина, ставање печат или печатење на фактурата, испратницата или друг трговски документ, чијшто текст е даден во Инкорпорираните Анекси IV а и б, со користење на една од јазичните верзии дадени во анексите и во согласност со одредбите на домашното законодавство на земјата-извозничка. Ако изјавата се пишува рачно, се пишува со мастило со печатни букви.

7. Изјавата за потекло или изјавата за потекло ЕУР-МЕД го содржат оригиналниот своерачен потпис на извозникот. Меѓутоа, од одобрен извозник, во рамките на одредбите на член 23, не се бара да ги потпише вакви изјави само доколку до царинските органи на земјата-извозничка достави писмена изјава дека прифаќа целосна одговорност за секоја изјава за потекло на која е наведен тој како да е потпишан своерачно.

8. Изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД може да биде изготвена од страна на извозникот кога производите на кои се однесува се извезени или по извозот, под услов истата да биде доставена во земјата-увозничка во рок од две години по увозот на производите на кои се однесува.

Член 23

Одобрен извозник

1. Царинските органи на земјата-извозничка може да овластат друг извозник, во понатамошниот текст „одобрен извозник", кој прави чести испораки на производи под условите на оваа Спогодба, да изготвува изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД без оглед на вредноста на односните производи. Секој извозник кој бара вакво одобрение мора да им ги достави на царинските органи сите гаранции неопходни за потврдување на статусот на потекло на производите како и исполнувањето на другите услови од овој Протокол.

2. Царинските органи може да доделат статус на одобрен извозник според услови што тие ги сметаат за соодветни.

3. Царинските органи му доделуваат на одобрениот извозник број на царинско одобрение кој стои на изјавата за потекло или изјавата за потекло ЕУР-МЕД.

4. Царинските органи ја следат употребата на одобрението од страна на одобрениот извозник.

5. Царинските органи може да го повлечат одобрението во секое време. Тие го прават тоа во случај кога одобрениот извозник веќе не ги обезбедува гаранциите наведени во став 1. не ги исполнува условите наведени во став 2 или на кој било друг начин неправилно го употребува одобрението.

Член 24

Валидност на доказ за потекло

1. Доказот за потекло е валиден во период од четири месеци од датумот на издавање во земјата-извозничка и истиот мора да биде поднесен до царинските органи на земјата-увозничка во споменатиот период.

2. Доказите за потекло поднесени до царинските органи на земјата-увозничка по крајниот рок за нивно поднесување одреден во став 1 може да бидат прифатени за примена на преференцијален третман, доколку причината за неподнесување на овие документи до крајниот одреден рок е заради вонредни околности.

3. Во други случаи на задоцнето поднесување, царинските органи на земјата-увозничка може да ги прифати доказите за потекло доколку производите биле поднесени пред наведениот краен рок.

Член 25

Поднесување доказ за потекло

Докази на потекло се поднесуваат до царинските органи на земјата–увозничка во согласност со постапките што се применуваат во таа земја. Споменатите органи може да побараат превод на доказот на потекло и може да побараат од увозникот, заедно со увозната декларација, да достави изјава дека производите ги исполнуваат условите потребни за спроведување на Спогодбата.

Член 26

Сукцесивен увоз

Во случај, на барање на увозникот и според условите утврдени од страна на царинските органи на земјата-увозничка, расклопени или несоставени производи, во рамките на значењето на Основното правило 2(а) од Хармонизираниот систем распоредени во Одделите XVI и XVII или во тарифните броеви 7308 и 9406 од Хармонизираниот систем, се увезуваат сукцесивно, се поднесува единствен доказ за потекло до царинските органи при увоз на првата пратка.

Член 27

Исклучоци во однос на доказ за потекло

1. Производи пратени во мали пакувања од физички лица до физички лица или како дел од личен багаж се прифаќаат како производи со потекло без за нив да се побара поднесување на доказ за потекло, само доколку ваквите производи не се извезуваат заради трговија и се пријавени како производи кои ги исполнуваат барањата од овој Протокол и во случаи кога не постои сомнеж за веродостојноста на ваквата изјава. Во случај на производи пратени по пошта, оваа изјава може да се изготви на царинската декларација CN22/CN23 или на лист хартија прикачен на тој документ.

2. Повремен увоз што се состои само од производи за лична употреба на примателите или патниците или нивните семејства не се смета за увоз заради трговија ако е очигледно од природата и количината на производите дека истите не се за трговски цели.

3. Исто така, вкупната вредност на овие производи не смее да надминува 500 евра во случај на мали пакувања или 1 200 евра во случај на производи што се дел од личниот багаж на патниците.

Член 28

Придружни документи

Документите наведени во член 17(3) и 22(5) што се користат како потврдадека производите опфатени во уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД или изјава за потекло, изјава за потекло ЕУР-МЕД може да се сметаат за производи со потекло од Обединетото Кралство, Северна Македонија или во некоја од другите земји наведени во член 3 и 4 и ги исполнуваат другите барања од овој Протокол, може, *меѓу другото*, да се состојат од следново:

(а) директни докази за процесите извршени од страна на извозникот илидобавувачот за добивање на односната стока, како што се, на пример, неговите сметки или интерно книговодство;

(б) документи што го потврдуваат статусот на потекло на употребените материјали, издадени или изготвени во Обединетото Кралство или во Северна Македонија каде овие документи се употребуваат во согласност содомашното законодавство;

(в) документи што ја потврдуваат обработката или преработката на материјалите во Обединетото Кралство или Северна Македонија, издадени или изготвени во

Обединетото Кралство или Северна Македонија, каде овие документи се употребуваат во согласност со домашното законодавство;

(г) уверенија за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, изјава за потекло или изјава за потекло ЕУР-МЕД што го потврдуваат статусот на потекло на употребените материјали, издадени или изготвени во Обединетото Кралство или Северна Македонија во согласност со овој Протокол, или во некоја од другите земји или територии споменати во член 3 и 4, во согласност со правилата на потекло што се идентични соправилата во овој Протокол;

(д) соодветни докази во однос на обработката или преработката извршена надвор од Обединетото Кралство, Северна Македонија или другите земји наведени во членовите 3 и 4 со примена на член 12, што служат како доказ дека барањата од тој член се исполнети.

Член 29

Чување на доказ за потекло и придружни документи

1. Извозникот кој бара издавање на уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД, документите наведени во член 17(3) мора да ги чува најмалку три години.

2. Извозникот кој бара издавање на изјава за потекло ЕУР.1 или изјава за потекло ЕУР-МЕД, документите наведени во член 22(5) мора да ги чува најмалку три години.

3. Царинските органи на земјата-извозничка кои го издаваат изјава за потекло ЕУР.1 или изјава за потекло ЕУР-МЕД мора да го чуваат барањето наведено во член 17(2) најмалку три години.

4. Царинските органи на земјата-увозничка мора да го чуваат уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД и изјавите за потекло и изјавите за потекло ЕУР.1 или ЕУР-МЕД поднесени до нив најмалку три години

Член 30

Несовпаѓања и формални грешки

1. Откривањето на мали несовпаѓања меѓу изјавите дадени во доказот за потекло и изјавите дадени во документите поднесени до царинските органи заради извршување на формалностите за увоз на производи само *по себе* не го поништува доказот за потекло ако според правилата се утврди дека овој документ одговара на поднесените производи.

2. Очигледни формални грешки, како што се печатни грешки во доказот за потекло, не треба да доведат отфрлање на овој документ, ако овие грешки не предизвикуваат сомнеж во однос на точноста на изјавите дадени во овој документ.

Член 31

Износи изразени во евра

1. За примената на одредбите од член 22(1)(б) и член 27(3) во случаи во кои вредноста на производите кои не се фактурирани во евра, износите во националните валути на земјите наведени во член 3 и 4 еквивалентни на износите наведени во евра се утврдуваат на годишно ниво од секоја од земјите.

2. Секоја пратка ги користи придобивките од одредбите од член 22(1)(б) или член 27(3) со повикување на валутата во која е изготвена фактурата, во согласност со утврдениот износ од страна на засегнатата Страна.

3. Износите што треба да се изразат во секоја од дадените национални валути се еднакви во таа валута со износите изразени во евра според курсот на првиот работен ден од октомври и се применуваат од 1 јануари идната година. Страните се известуваат меѓусебно за релевантните износи.

4. Секоја од страните може да го заокружи износот (со зголемување или намалување) како резултат на конверзијата на износот изразен во евра во нејзината национална валута. Заокружениот износ како резултат на конверзијата не може да се разликува од износот за повеќе од 5%. Секоја земја може да не го измени еквивалентниот износ во својата валута на износот изразен во евра, во времето на годишното усогласување предвидено во став 3, ако конверзијата на тој износ, пред заокружувањето, резултира во зголемување на еквивалентниот износ во националната валута со помалку од 15%. Еквивалентниот износ во националната валута може да биде задржан доколку конверзијата резултира во намалување на тој еквивалентен износ.

5. Износите изразени во евра се разгледуваат од страна на Советот за партнерство, трговија и соработка, на барање на која било од страните. При спроведување на ова разгледување, Советот за партнерство, трговија и соработка ги зема предвид барањата за зачувување на влијанија на односните ограничувања. За оваа цел, тој може да одлучи да ги измени износите изразени во евра.

ГЛАВА VI

ПОСТАПКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА СОРАБОТКА

Член 32

Заемна помош

1. Царинските органи на Обединетото Кралство и Северна Македонија меѓусебно доставуваат примерок од печатите што ги користат нивните царински управи за издавање на уверенија за движење ЕУР.1 и ЕУР-МЕД, кои ги содржат и адресите на царинските органи одговорни за верификација на тие уверенија, изјави за потекло и изјави за потекло ЕУР-МЕД.

2. Со цел да се обезбеди правилна примена на овој Протокол, Обединетото Кралство и Северна Македонија меѓусебно си помагаат, преку надлежните царински управи, во

проверката на автентичноста на уверенијата за движење ЕУР.1 и ЕУР-МЕД, изјавите за потекло и изјавите за потекло ЕУР-МЕД и во однос на точноста на информациите дадени во тие документи.

Член 33

Верификација на доказите за потекло

1. Дополнителните верификации на доказите за потекло се вршат по случаен избор или кога царинските органи на земјата-увозничка имаат основани сомненија во поглед на автентичноста на овие документи, статусот на потекло на односните производи или исполнувањето на другите барања од овој Протокол.

2. Со цел спроведување на одредбите од став 1, царинските органи на земјата-увозничка го враќаат уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД и фактурата, ако е доставена, изјавата за потекло во фактурата, или изјавата за потекло, или копија од овие документи, до царинските органи на земјата-извозничка, наведувајќи ги, онаму каде што е потребно, причините за испитувањето. Сите добиени документи и информации што укажуваат дека податоците дадени во доказот за потекло се неточни се препраќаат како дополнување на барањето за верификација.

3. Верификацијата ја вршат царинските органи на земјата-извозничка. За таа цел, тие имаат право да побараат секаков вид на докази и да извршат секаков вид на увид во сметките на извозникот или секаков вид на проверка што го сметаат за соодветен.

4. Доколку царинските органи на земјата-увозничка одлучат да го прекинат преференцијалниот третман за односните производи додека се чекаат резултатите од верификацијата, на увозникот му се нуди да ги преземе производите со преземање на неопходните мерки на обезбедување.

5. Царинските органи кои ја бараат верификацијата се известуваат за резултатите од оваа верификација во најкраток можен рок. Овие резултати може јасно да покажат дали документите се автентични и дали односните производи може да се сметаат за производи со потекло од Обединетото Кралство, во Северна Македонија или од некоја од другите земји наведени во член 3 и 4 и дали ги исполнуваат другите барања од овој Протокол.

6. Доколку во случај на основано сомнение нема одговор на истото во рок од десет месеци од датумот на поднесување на барањето или доколку одговорот не содржи доволно информации за да се потврди автентичноста на односниот документ или вистинското потекло на производите, царинските органи кои ја бараат верификацијата, освен во исклучителни случаи, го одбиваат доделувањето на преференцијалниот третман.

Член 34

Решавање спорови

Во случај на спор во однос на постапката за верификација од член 33 што не може да се разреши меѓу царинските органи кои бараат верификација и царинските органи одговорни за извршување на верификацијата, тие се поднесуваат до [Советот за партнерство, трговија и соработка.]

Во сите случаи, решавањето спорови меѓу увозникот и царинските органи на земјата-увозничка подлежи на законодавството на односната земја.

Член 35

Казни

Се казнува секое лице кое изготвува или причинува изработка на документ што содржи неточни информации заради добивање на преференцијален третман за производи.

Член 36

Слободни зони

1. Обединетото Кралство и Северна Македонија ги преземаат сите неопходни чекори за да обезбедат дека пласираните производи опфатени со доказ за потекло, а кои во текот на транспортот поминуваат низ слободна зона на нивна територија, не се заменети со друга стока и не подлежат на други операции освен вообичаените наменети за да се спречи нивно расипување.

2. По пат на отстапување од одредбите од став 1, кога производи што потекнуваат од Обединетото Кралство или од Северна Македонија се увезуваат во слободна зона, а се опфатени со доказ за потекло и подлежат на одредена обработка или преработка, односните органи издаваат нова уверение за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД на барање на извозникот, само доколку обработката или преработката се во согласност со одредбите од овој Протокол.

Член 37

Дерогации

Производите наведени подолу се исклучени од кумулацијата предвидена во членовите 3 и 4 доколку:

(а) земјата на крајна дестинација е Обединетото Кралство, и:

(i) материјалите што се користат во производството на овие производи се со потекло од Република Албанија, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Република Србија или Република Косово; или

(ii) овие производи имаат стекнато потекло, врз основа на доволна обработка или преработка извршена во која било од земјите наведени во став (а)(i); или

(б) земјата на крајна дестинација е која било од земјите наведени во став (а)(i) и:

(i) материјалите што се користат во производството на овие производи се со потекло од Обединетото Кралство, или

(ii) овие производи имаат стекнато потекло, врз основа на доволна обработка или преработка извршена во Обединетото Кралство.

CN-код	Опис
1704 90 99	Други производи од шеќер што не содржат какао.
1806 10 30	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао
1806 10 90	- Какао во прав, со додаток на шеќер или други материи за засладување: - што содржат 65% или повеќе, но помалку од 80% на маса на сахароза (вклучувајќи и изменет шеќер што се нарекува сахароза) или изоглукоза што се нарекува сахароза – - што содржат 80% или повеќе на маса на сахароза (вклучувајќи и изменет шеќер што се нарекува сахароза) или изоглукоза што се нарекува сахароза
1806 20 95	- Други производи што содржат какао во блокови, плочи или шипки со маса поголема од 2 кг или во течна состојба, паста, прав, гранули или во другарефус форма, во контејнери или непосредни пакувања, со содржина што надминува 2 кг -- Други --- Други
1901 90 99	Екстракт на слад; прехранбени производи од брашно, пченкарно брашно, гриз, скроб или екстракт на слад, без додаток на какао или со содржина помала од 40% на маса на какао пресметано на потполно одмастена основа, на друго место неспомнати ниту опфатени; прехранбени производи од стоки од главите 0401 до 0404, без додаток на какао или со содржина помала од 5% на маса на какао пресметано напотполно одмастена основа, на друго место неспомнати ниту опфатени - Други -- Други (освен екстракт од слад) --- Други
2101 12 98	Други производи на база на кафе.
2101 20 98	Други производи на бата на чај или мате.
2106 90 59	Прехранбени производи неспомнати ниту опфатени на друго место - Други - - Други

2106 90 98	Прехранбени производи неспомнати ниту опфатени на друго место: - Други (освен концентрати на протеини и текстуирани протеински материи) -- Други --- Други
3302 10 29	Мешавини од мирисливи материи и мешавини (вклучувајќи и алкохолни раствори) врз база на една или повеќе од тие материи, што се употребуваат како суровини во индустријата; други производи врз база на мирисливи материи, од вид што се употребуваат при производство на пијалаци: -За употреба во индустријата за храна и пијалаци --За употреба во индустријата за пијалаци: ---Производи кои ги содржат сите мирисливи средства кои го карактеризираат пијалакот: ----Со алкохолна јачина што надминува 0,5% по зафатнина ----Други: -----Без содржина на млечни масти, сахароза, изоглукоза, гликоза или скроб, или штосодржат, по маса, помалку од 1,5% млечна маснотија, 5% сахароза или изоглукоза.5% гликоза или скроб -----Други

ГЛАВА VII

ЦЕУТА И МЕЛИЛА

Член 38

Примена на Протоколот

Терминот „Европска Унија" што се користи во овој Протокол не ги опфаќа Цеута и Мелила. Производите со потекло од Цеута и Мелила не се сметаат дека се производи со потекло од Европската Унија за целите на овој Протокол.

ГЛАВА VIII

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

Преодни одредби за стоки во транзит или складирани стоки

Одредбите на овој договор се применуваат на стоки кои се во согласност со одредбите на овој протокол и кои на денот на влегување во сила на овој протокол се или во транзит, привремено складирани во царински склад или во слободна зона во Обединетото Кралство или во Северна Македонија и кои се ставени на увид кај царинските органи на страната увозник во рок од четири месеци од наведениот датум на уверението за движење ЕУР.1 или ЕУР-МЕД издадено од царинските органи на страната извозник, заедно со сите документи кои покажуваат дека стоките се директно транспортирани во согласност со член 13.

Член 40

Анекси

1. Анексите I до IV б до Прилог I на Регионалната конвенција за пан-евро-медитеранските преференцијални правила за потекло се составен дел на овој Протокол како составни Анекси I - IV кон овој Протокол и ќе се применуваат *mutatis mutandis*, во согласност со следните измени:

(а) Во Анекс I:

(i) секое упатување на „член 5 од овој Прилог" се прифаќа како упатување на „член 6 од овој Протокол;" и

(ii) во став 3.1 од Белешката 3, „Договорната страна" се заменува со „која било од другите земји наведени во членовите 3 и 4 со кои се применува кумулација."

(б) Во секој од Анексите III а и III б, упатувањата на „Договорните страни" се прифаќа како упатување кон „Страните."

(в) Во секој од Анексите IV а и IV б:

(i) само англиската и македонската верзија на изјавата за потекло ќе бидат инкорпорирани; и

(ii) втората реченица од фуснотата 2 не се инкорпорира.

2. Анексите на овој Протокол се составен дел од него.

Член 41

Измени и дополнувања на протоколот

Советот за партнерство, трговија и соработка може да одлучи да ги измени и дополни одредбите на овој протокол.

Анекс А

Листа наведена во член 3(2) и 4(2) од протоколот 4

1. Народна Демократска Република Алжир
2. Арапска Република Египет
3. Државата Израел
4. Хашемитско Кралство Јордан
5. Република Либан
6. Кралството Мароко
7. Палестинска ослободителна организација во име на Палестинскиот авторитет за Западниот брег и појасот Газа
8. Арапската Република Сирија
9. Република Тунис
10. Република Албанија
11. Босна и Херцеговина
12. Црна Гора
13. Република Србија
14. Република Косово
15. Кралството Данска во име на Фарските острови
16. Република Молдавија
17. Грузија
18. Украина

Анекс Б

Заедничка декларација во однос на Кнежество Андора

1. Производите со потекло од Кнежество Андора кои ги исполнуваат условите од членовите 3(7)(б)(ii) и членот 4(5)(б)(ii) од Протоколот 4 кои се распоредуваат во Главите од 25 до 97 од Хармонизираниот систем се прифаќаат од страна на Страните како да потекнуваат од Европска Унија во рамките на значењето на оваа Спогодба.

2. Протоколот 4 се применува *mutatis mutandis* со цел да се дефинира статусот на потекло на гореспоменатите производи.

Анекс В

Заедничка декларација во однос на Република Сан Марино

1. Производите со потекло од Република Сан Марино кои ги исполнуваат условите од членовите 3(7)(б)(ii) и член 4(5)(б)(ii) од Протоколот 4 се прифаќаат од страна на (договорните) страни како да потекнуваат од Европска Унија во рамките на значењето на оваа Спогодба.

2. Протоколот 4 се применува *mutatis mutandis* со цел да се дефинира статусот на потекло на гореспоменатите производи.

АНЕКС III

По Анекс II од Инкорпорираната Спогодба, следново се вметнува како нов Анекс:

АНЕКС IIA

ДОПОЛНИТЕЛНИ ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНИ ДОГОВОРИ ЗА ОДРЕДЕНИ ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ И ВИНА

Овој Анекс воспоставува дополнителни преференцијални договори, доделени на привремена основа од страна на Обединетото Кралство на Северна Македонија за одредени земјоделски производи и производи од вино.

Член 1

Преференцијални договори за одредени земјоделски производи со потекло од Република Северна Македонија

И покрај член 27 (1) од Инкорпорираната спогодба, за времетраењето на овој Анекс, додека истиот е во сила, производите со потекло од Република Северна Македонија опфатени со поглавјата 7 и 8 од Комбинираната номенклатура, ќе бидат одобрени за увоз во Обединетото Кралство со изземање од специфични царински давачки и давачки со еквивалентен ефект.

Член 2

Преференцијални договори за одредени производи од вино кои потекнуваат од Северна Македонија

1. За виното, како што е наведено во Додаток на овој Анекс, со потекло од Република Северна Македонија, царинските давачки што се применуваат при увозот во Обединетото Кралство, под став 2, се укинуваат постепено, во границите на Тарифни квоти на Обединетото Кралство и под условите наведени за вино во Додатокот на овој Анекс.

2. Пристапот до вино со потекло од Република Северна Македонија до тарифната квота утврдена во Додаток на овој Анекс, е предмет на претходно исцрпување на тарифните квоти предвидени во Анекс I на Дополнителниот протокол .

3. Член 8 од оној инструмент се применува на овој Анекс.

Член 3

Времетраење на преференцијалнитедоговори

1. Преференцијалните договори од член 1 и 2 на овој Анекс истекуваат 5 години од денот на влегувањето во сила на овој договор.

2. По истекот на овој Анекс, преференцијалните договори за оние производи наведени во членовите 1 и 2 се предвидени на друго место во овој договор.

3. И покрај ставот 1на овој член, Обединетото Кралство може, 6 месеци претходно со писмено известување до Република Северна Македонија или во рамки на друг период на известување што ќе го договорат страните, да го продолжи времетраењето на овој Анекс за онолку за колку што се смета дека е потребно.

Член 4

Однос со Инкорпорираната спогодба

Член 111 од Инкорпорираната спогодба не се применува на овој Анекс.

Додаток

Табела на преференцијални договори за вино

Бр. на нарачка	CN код[5]	Опис	Квота волумен по година	Стапка на ослободување од царини
09.1531	ex 2204 21 93 ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 22 96 ex 2204 22 97 ex 2204 22 98 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95 ex 2204 29 96 ex 2204 29 97 ex 2204 29 98	Вино од свежо грозје, со вистинска алкохолна јачина според волумен што не надминува 15% волумен, освен пенливо вино	681 hl	ослободени

[5] И покрај правилата за толкување на комбинираната номенклатура, текстот за описот на производите се смета дека е индикативен, а преференцијалната шема е одредена, во рамките на овој Анекс, со опфаќање на кодовите на CN. Онаму каде што се наведени екс CN-кодови, преференцијалната шема треба да се утврди со комбинираната примена на CN-кодот и соодветниот опис.

PARTNERSHIP, TRADE AND COOPERATION AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA AND THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA ("North Macedonia") AND THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND ("the United Kingdom") (hereinafter referred to as "the Parties"),

RECOGNISING that the Stabilisation and Association Agreement between the European Union and the Republic of North Macedonia[1], done at Luxembourg on 9 April 2001 ("the EU-North Macedonia Agreement") will cease to apply to the United Kingdom at the end of the transitional arrangement during which that Agreement continues to apply to the United Kingdom;

TAKING ACCOUNT of the principles set out in the preamble to the EU-North Macedonia Agreement, and desiring that the rights and obligations between the Parties as provided for by the EU-North Macedonia Agreement should continue as modified by this Agreement;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Objectives

1. The overriding objective of this Agreement is to preserve the links between the Parties established by the association created in Article 1 of the EU-North Macedonia Agreement.

2. In particular, the Parties agree to preserve the preferential conditions relating to trade between the Parties which resulted from the EU-North Macedonia Agreement and to provide a platform for further trade liberalisation between the Parties.

3. For the avoidance of doubt, it is confirmed that the Parties establish an association as well as a free trade area in goods and associated rules in accordance with this Agreement and affirm the objectives in Article 1 of the EU-North Macedonia Agreement (as modified by this instrument).

[1]Concluded as "the Stabilisation and Association Agreement between the European Communities and their Member States, on the one part, and the former Yugoslav Republic of Macedonia, of the other part".

ARTICLE 2

Definitions and Interpretation

1. Throughout this instrument:

the "Additional Protocol" means the Additional Protocol adjusting the trade aspects of the EU-North Macedonia Agreement to take account of the outcome of the negotiations between the parties on reciprocal preferential concessions for certain wines, the reciprocal recognition, protection and control of wine names and the reciprocal recognition, protection and control of designations for spirits and aromatised drinks, done at Brussels on 18 December 2001;[2]

the "Incorporated Agreement" means the provisions of the EU-North Macedonia Agreement to the extent incorporated into this Agreement (and related expressions are to be read accordingly); and

"*mutatis mutandis*" means with the technical changes necessary to apply the EU-North Macedonia Agreement as if it had been concluded between North Macedonia AND the United Kingdom, taking into account the object and purpose of this Agreement.

2. Throughout the Incorporated Agreement and this instrument, "this Agreement" means the entire agreement comprising this instrument and the provisions of the EU-North Macedonia Agreement as incorporated by Article 3(1).

3. References to financial cooperation in the Incorporated Agreement cover a range of forms of such cooperation and means by which it may occur, including assistance provided through multilateral and regional organisations.

ARTICLE 3

Incorporation of the EU-North Macedonia Agreement

1. The provisions of the EU-North Macedonia Agreement in effect immediately before they cease to apply to the United Kingdom are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*, subject to the provisions of this instrument.

2. The obligations in the Joint Declarations made by the parties to the EU-North Macedonia Agreement in relation to that Agreement and set out in Annex I to this instrument shall apply with the same legal effect, *mutatis mutandis*, to the Parties to this Agreement, subject to the provisions of this instrument.

[2]Concluded as "the Additional Protocol adjusting the trade aspects of the Stabilisation and Association Agreement between the European Communities and their Member States, of the one part, and the former Yugoslav Republic of Macedonia, of the other part, to take account of the outcome of the negotiations between the parties on reciprocal preferential concessions for certain wines, the reciprocal recognition, protection and control of wine names and the reciprocal recognition, protection and control of designations for spirits and aromatised drinks".

ARTICLE 4

References to European Union Law

1. Except as otherwise provided, references in this Agreement to European Union law are to be read as references to that European Union law in force as incorporated or implemented in United Kingdom law as retained European Union law on the day after the United Kingdom ceases to be bound by the relevant European Union law.

2. In this Article "United Kingdom law" includes the law of the territories for whose international relations the United Kingdom is responsible to whom this Agreement extends, as set out in Article 6.

ARTICLE 5

References to the Euro

Notwithstanding Article 3(1), references to the euro (including "EUR" and "€") in the Incorporated Agreement shall continue to be read as such in this Agreement.

ARTICLE 6

Territorial Application

1. For the avoidance of doubt in relation to incorporated Article 124, this Agreement shall apply, in respect of the United Kingdom, to the extent that and under the conditions which the EU-North Macedonia Agreement applied immediately before it ceased to apply to the United Kingdom, to the United Kingdom and the following territories for whose international relations it is responsible:

(a) Gibraltar; and

(b) the Channel Islands and the Isle of Man.

2. Notwithstanding paragraph 1 and Article 12 of this instrument, this Agreement shall apply to Gibraltar, the Channel Islands and the Isle of Man from the date of written notification by the United Kingdom to North Macedonia of application of this Agreement to those territories.

ARTICLE 7

Continuation of Time Periods

1. Unless this instrument provides otherwise:

(a) if a time period in the EU-North Macedonia Agreement has not yet ended, the remainder of that period shall be incorporated into this Agreement; and

(b) if a time period in the EU-North Macedonia Agreement has ended, any ongoing right or obligation shall apply between the Parties and that period shall not be incorporated into this Agreement.

2. Notwithstanding paragraph 1, a reference to a period in the Incorporated Agreement relating to a procedure or other administrative matter (such as a review, committee procedure or notification) shall not be affected.

ARTICLE 8

Tariff Quotas

1. Unless otherwise provided in the Incorporated Agreement, in the Incorporated Agreement the administration period for a tariff quota in Article 27(2), Annex IV(b), Annex IV(c), Annex V(c) and Annex III to Protocol 3 and Annex I to the Additional Protocol shall be 1 January to 31 December for each year this Agreement is in force.

2. If this Agreement enters into force part-way through an administration period, the volume of each tariff quota shall be re-sized and applied on a pro-rata basis from the date of entry into force of this Agreement to 31 December of the same year.

ARTICLE 9

Further Provision in relation to the Partnership, Trade and Cooperation Council and the Partnership, Trade and Cooperation Committee

1. The Council which the Parties establish under incorporated Article 108 shall, in particular, ensure that this Agreement operates properly. For the purposes of this Agreement, this Council shall be referred to as the Partnership, Trade and Cooperation Council and all references to the Stabilisation and Association Council in the Incorporated Agreement (including to any committees established under incorporated Articles 112 and 114) shall be understood accordingly.

2. Unless the Parties otherwise agree, any decisions adopted by the Stabilisation and Association Council or the Stabilisation and Association Committee established by the EU-North Macedonia Agreement before it ceased to apply to the United Kingdom shall, to the extent those decisions relate to the Parties to this Agreement, be deemed to have been adopted, *mutatis mutandis* and subject to the provisions of this instrument, by the Partnership, Trade and Cooperation Council or the Partnership, Trade and Cooperation Committee the Parties established under incorporated Articles 108 and 112, respectively.

3. Nothing in paragraph 2 prevents the Partnership, Trade and Cooperation Council or Partnership, Trade and Cooperation Committee established by this Agreement from making decisions which are different to, modify, revoke or supersede the decisions deemed to have been adopted by it under that paragraph.

ARTICLE 10

Integral Parts of this Agreement

1. The annexes and footnotes to this instrument are integral to this Agreement.

2. Nothing in this Article shall affect Article 121 of the Incorporated Agreement, as amended by this instrument.

ARTICLE 11

Amendments

1. The Parties may agree, in writing, to amend this Agreement. An amendment shall enter into force on the first day of the first month following the date of the later of the Parties' notifications that they have completed their internal procedures, or on such date as the Parties may agree.

2. Notwithstanding paragraph 1, the Partnership, Trade and Cooperation Council may decide that the Annexes and Protocols to this Agreement should be amended. The Parties may adopt the Partnership, Trade and Cooperation Council's decision subject to their applicable legal requirements and procedures.

ARTICLE 12

Entry into Force and Provisional Application

1. Articles 127 and 128 of the EU-North Macedonia Agreement shall not be incorporated into this Agreement.

2. Each of the Parties shall notify the other in writing, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by its law for the entry into force of this Agreement.

3. This Agreement shall enter into force on the later of:

(a) the date on which the EU-North Macedonia Agreement ceases to apply to the United Kingdom; or

(b) the date of the later of the Parties' notifications that they have completed their internal procedures.

4. Pending entry into force of this Agreement, the negotiating States may agree to provisionally apply this Agreement, or specific provisions thereof, by an exchange of notifications signifying the completion of ratification or such other domestic procedures as are required for provisional application. Such provisional application shall take effect on the later of:

(a) the date on which the EU-North Macedonia Agreement ceases to apply to the United Kingdom; or

(b) the date of the later of the negotiating States' notifications.

5. A negotiating State may terminate the provisional application of this Agreement by giving written notice to the other negotiating State. Such termination shall take effect one month following the date of notification.

6. Where this Agreement is, or certain provisions of this Agreement are, provisionally applied, the term "entry into force of this Agreement" in any provisionally applied provisions shall be deemed to refer to the date that such provisional application takes effect.

7. The United Kingdom shall submit notifications under this Article to North Macedonia's Ministry of Foreign Affairs or its successor. North Macedonia shall submit notifications under this Article to the United Kingdom's Foreign, Commonwealth and Development Office or its successor.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in Duplicate at _____ this _____ day of 2020 in the Macedonian and English languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of the Republic of North Macedonia

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

ANNEX I

The incorporation of the provisions of the EU-North Macedonia Agreement into this Agreement is further modified as follows and as set out in Annexes II and III of this instrument:

1. MODIFICATIONS TO ARTICLE I

(a) In the second indent of Article 1(2), the words "also through the approximation of its legislation to that of the Community," shall not be incorporated into this Agreement.

2. MODIFICATIONS TO TITLE I
GENERAL PRINCIPLES

(a) In Article 3, the words "the Stabilisation and Association process. The conclusion and the implementation of this Agreement come within the framework of the regional approach of the Community as defined in the Council conclusions of 29 April 1997, based on the merits of the individual countries of the region" shall be replaced by "this Agreement".

3. MODIFICATIONS TO TITLE II
POLITICAL DIALOGUE

(a) In the third indent of Article 7, the words ", including in the areas covered by Common Foreign and Security Policy of the European Union" shall not be incorporated into this Agreement.

(b) In the first line of Article 9, the word "shall" shall be replaced by "may".

(c) In Article 10, the word "shall" shall be replaced by "may", and before "established" the words "which may be" shall be inserted.

4. MODIFICATIONS TO TITLE III
REGIONAL COOPERATION

(a) In the first paragraph of Article 11, the words "The Community will also support projects having a regional or cross-border dimension through its technical assistance programmes.", shall be replaced by "The United Kingdom may assist or support such regional cooperation, including as set out in Articles 11 to 14 of the EU-North Macedonia Agreement."

(b) In Article 11, the second paragraph shall not be incorporated into this Agreement.

(c) Articles 12 to 14 shall not be incorporated into this Agreement.

5. MODIFICATIONS TO TITLE IV
FREE MOVEMENT OF GOODS

(a) Article 16(3) shall be replaced by:

"The parties commit to continued cooperation on nuclear safety, security and radiation protection, in accordance with the principles and standards of the International Atomic Energy Agency ("IAEA") and the relevant international treaties and conventions concluded within the framework of the IAEA".

(b) After the second paragraph of Article 27(1), the following shall be inserted as a new paragraph:

"Annex IIA sets out additional concessions in relation to products covered by Chapters 7 and 8 of the Combined Nomenclature and wine products."

(c) In Article 27(2), the words "1650 tonnes" and "7000 tonnes" shall be replaced by "225 tonnes" and "953 tonnes" respectively.

(d) In Article 29(1), the words ", no later than 1 January 2003" shall not be incorporated into this Agreement.

(e) In Article 35(3), the final sentence shall not be incorporated into this Agreement.

(f) Article 43 shall not be incorporated into this Agreement.

6. MODIFICATIONS TO TITLE V
MOVEMENT OF WORKERS, ESTABLISHMENT, SUPPLY OF SERVICES, CAPITAL

(a) Article 45(1) shall not be incorporated into this Agreement.

(b) In Article 46:

i. in the first indent of the first paragraph, the words "various Member States", shall be replaced by "United Kingdom and the various Member States of the European Union"; and

ii. before the second paragraph, insert as new paragraphs:

"Notwithstanding the above, the first indent of the first paragraph shall not apply unless and until the Partnership, Trade and Cooperation Council:

(a) determines that appropriate data sharing arrangements are in place to enable the United Kingdom to implement the first indent of the first paragraph; and

(b) having done so, decides to apply the provision, with or without modifications, or to replace it.

After entry into force of this Agreement, the Partnership, Trade and Cooperation Council shall examine any developments in data sharing arrangements between the United Kingdom and the European Union and consider whether these are appropriate to enable implementation of the first indent of the first paragraph."

(c) In Article 48(4), the words "relevant European Court of Justice case law, and the" shall not be incorporated into this Agreement.

(d) In Article 55(3), the final sentence shall not be incorporated into this Agreement.

(e) In Article 56(1), the words "the day preceding the day of entry into force of the Agreement" shall be replaced by "31 March 2004".

(f) In Article 56(2), the words "the entry into force of the Agreement" and "the date of entry into force of the Agreement" shall be replaced by "1 April 2004".

(g) In Article 57(1) the words "Agreement between the European Community and the former Yugoslav Republic of Macedonia in the field of transport entered into force on 28 November 1997" shall be replaced by "Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Macedonian Government on International Road Transport which entered into force on 29 July 2005".

(h) In Article 57(4), the words "after the entry into force of this Agreement" shall not be incorporated into this Agreement.

(i) The first paragraph of Article 57(6), commencing "During the transitional period ...", shall not be incorporated into this Agreement.

(j) Article 60 shall not be incorporated into this Agreement.

(k) After Article 67, the following shall be inserted as a new Article:

"Article 67A

1. Notwithstanding that this Agreement does not commit North Macedonia to approximate its legislation to that of the United Kingdom, the Parties recognise that there is an alignment of their legislation as a result of the EU-North Macedonia Agreement in the relevant sectors. The Parties agree that the operation of the following provisions of this Agreement depends upon the continued alignment of their legislation in the relevant sectors:

Title V (Movement of Workers, Establishment, Supply of Services, Capital):

Chapter I, Movement of Workers (Article 44);

Chapter II, Establishment (Articles 48, 49(1) and 53); and

Chapter III, Supply of Services (Articles 55, 56(1) and 57).

2. If a Party considers that the necessary level of alignment of their legislation is no longer reached, it may request consultations on the matter. Unless the Parties agree otherwise, consultations under this Article shall take place no later than 30 days after the date of delivery of the request for consultations by the other Party ("the consultation request date").

3. If the matter is not resolved within 45 days of the consultation request date, a Party may suspend the operation of the provisions referred to in paragraph 1 after having notified the other Party in accordance with paragraph 4.

4. The suspension in paragraph 3 shall not take place sooner than 90 days after the date of delivery of the notification referred to in that paragraph.

5. In the event of a Party suspending provisions according to paragraph 3, the Parties shall offer the services and service suppliers of the other Party treatment no less favourable than that accorded to like services and service suppliers of any third country. Preferential treatment granted by either Party to the services and service suppliers of a third country consistent with GATS shall be excluded from this paragraph."

7. MODIFICATIONS TO TITLE VI
APPROXIMATION OF LAWS AND LAW ENFORCEMENT

(a) Article 68 shall not be incorporated into this Agreement.

(b) Article 69(2) shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In Article 69(4), the second indent shall not be incorporated into this Agreement.

(d) Article 70 shall be replaced by:

"With regard to public undertakings and undertakings to which special or exclusive rights have been granted, the Parties shall ensure that there is neither enacted nor maintained any measure distorting trade between the Parties contrary to the Parties' interests. This provision should not obstruct the performance in law or in fact of the particular tasks assigned to those undertakings."

(e) Article 71(2) shall not be incorporated into this Agreement.

(f) In Article 71(3) the words "within the period referred above" shall be replaced by "no later than five years after the entry into force of this Agreement".

(g) In Article 72(2), the second paragraph, shall be replaced by:

"The United Kingdom shall periodically examine the possibility of applying the above provision to contracts in the utilities sector."

(h) In Article 72(3), the words "44 to 67" shall be replaced by "44 to 59 and 61 to 67".

(i) Article 73(1) shall not be incorporated into this Agreement.

(j) In Article 73(2), the words "To this end," and the first and second indents shall not be incorporated into this Agreement.

8. MODIFICATIONS TO TITLE VII
JUSTICE AND HOME AFFAIRS

(a) Article 76(2) shall be replaced by:

"The Parties will set out arrangements for readmission, including the readmission of nationals of other countries and stateless persons."

(b) Article 76(3) shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In Article 77(2), the words "the Community and" shall not be incorporated into this Agreement.

(d) In Article 79, the words "along the lines of the EU Drug Strategy" shall not be incorporated into this Agreement.

9. MODIFICATIONS TO TITLE VIII
COOPERATION POLICIES

(a) In Article 81(3), the words "and the gradual development of its policies towards those of the European Monetary System. Cooperation in this area will include informal exchange of information concerning the principles and the functioning of the European Monetary System and the European System of Central Banks" shall not be incorporated into this Agreement.

(b) In Article 82(1), the words "and the stipulations of the European Statistical law and develop towards the *acquis communautaire* in statistics" shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In Article 82(2), the fourth indent shall not be incorporated into this Agreement.

(d) In Article 82(3), the words ", participation in selected EUROSTAT working groups" shall not be incorporated into this Agreement.

(e) In Article 83(1), the first indent shall not be incorporated into this Agreement.

(f) In Article 83(2), the words "following the harmonised Community methods and procedures" shall not be incorporated into this Agreement.

(g) In Article 88(1), the words "and to achieve the approximation of the customs system of the former Yugoslav Republic of Macedonia to that of the Community" shall not be incorporated into this Agreement.

(h) In Article 90(4), the words ", taking as a reference the level of protection existing in the Community" shall not be incorporated into this Agreement.

(i) Articles 91(2) and (3) shall not be incorporated into this Agreement.

(j) In the second paragraph of Article 94, the words ", and where appropriate, harmonise" shall not be incorporated into this Agreement.

(k) In Article 95, the words ", with the objective of ultimate alignment with the acquis by the Former Yugoslav Republic of Macedonia one year after the entry into force of the Agreement" shall not be incorporated into this Agreement.

(l) In Article 96, the second and third paragraphs shall not be incorporated into this Agreement.

(m) In Article 97:

i. the first sentence shall not be incorporated into this Agreement; and

ii. in the second paragraph, the first indent shall be replaced by "that adequate consumer protection legislation is put in place".

(n) In Article 98(1):

i. the words "Agreement between the European Community and the former Yugoslav Republic of Macedonia in the field of transport" shall be replaced by "Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Macedonian Government on International Road Transport which entered into force on 29 July 2005"; and

ii. the third and fourth indents shall not be incorporated into this Agreement.

(o) In Article 98(2), the following shall not be incorporated into this Agreement:

i. the fifth indent;

ii. the words "in line with Community standards" in the sixth indent; and

iii. the final (eighth) indent.

(p) In Article 100, the words ", the gradual harmonisation of veterinary and phytosanitary legislation with Community standards" shall not be incorporated into this Agreement.

(q) In Article 103(2), the tenth indent, which reads "continuous approximation of laws and regulations to Community standards", shall not be incorporated into this Agreement.

(r) In Article 103(2), the words "within the framework of " in the twelfth indent shall be replaced by "with".

(s) In Article 103(4), the words ", or EURATOM," shall not be incorporated into this Agreement.

10. MODIFICATIONS TO TITLE IX
FINANCIAL COOPERATION

(a) In Article 104:

i. the words "Articles 3, 108 and 109" shall be replaced by "Article 3"; and

ii. the words "from the Community in the forms of grants and loans, including loans from the European Investment Bank" shall be replaced by "from the United Kingdom, subject to the agreement of both parties. The United Kingdom may also cooperate with initiatives set out in Articles 104 to 107 of the EU-North Macedonia Agreement, subject to the agreement of all parties".

(b) Articles 105 to 107 shall not be incorporated into this Agreement.

11. MODIFICATIONS TO TITLE X
INSTITUTIONAL, GENERAL AND FINAL PROVISIONS

(a) In Article 109(1), in each instance, after "members" the words "or representatives" shall be inserted.

(b) Article 109(5) shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In the first paragraph of Article 110, the final sentence shall not be incorporated into this Agreement.

(d) In Article 113, the final sentence shall not be incorporated into this Agreement.

(e) In Article 114, the words "is hereby" shall be replaced by "may be", and after "established" the words "by the Parties" shall be inserted.

(f) Article 121 shall be replaced by:

"The Protocols, Annexes and the Additional Protocol shall form an integral part of this Agreement."

(g) Article 123 shall not be incorporated into this Agreement.

(h) In Article 124, the words "the Treaties Establishing the European Community, the European Coal and Steel Community and the European Atomic Energy Community" shall be replaced by "the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union".

(i) Article 125 shall not be incorporated into this Agreement.

12. MODIFICATIONS TO ANNEX IV(b)

(a) Annex IV(b) shall be replaced by:

IMPORTS INTO THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA OF AGRICULTURAL PRODUCTS ORIGINATING IN THE UNITED KINGDOM
(Zero-duty tariff within tariff quotas)
(Referred to in Article 27(3)(b))[3]

CN Code	Description	Annual tariff quota (tonnes)	Applicable duty for exceeding quantities (% of MFN)
0401 0401 10 0401 10 10	Milk and cream, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter: - Of a fat content, by weight, not exceeding 1 %: - - In immediate packings of a net content not exceeding two litres	109	100
0401 0401 20	Milk and cream, not concentrated nor containing added sugar or other sweetening matter: - Of a fat content, by weight, exceeding 1 % but not exceeding 6 %	327	100
0403 0403 10	Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kephir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa: - Yogurt: - - Not flavoured nor containing added fruit, nuts or cocoa: - - - Not containing added sugar or other sweetening matter, of a fat content, by weight:	177	100

[3]The Parties note that the tariff quota volumes, including any increase or decrease thereof, in this Agreement were resized to 13.62% of the corresponding quota volumes, including any increase or decrease, in the EU-North Macedonia Agreement, including the Additional Protocol, in effect when it ceases to apply to the United Kingdom, rounded to the nearest whole number using common arithmetical principles. For the avoidance of doubt, rounding using common arithmetical principles means that all figures which have less than 50 after the decimal point shall be rounded down to the nearest whole number and all figures which have more than 50 (included) after the decimal point shall be rounded up to the nearest whole number.

0403 10 11 0403 10 13 0403 90 0403 90 51 0403 90 53 0403 90 59	- - - - Not exceeding 3 % - - - - Exceeding 3 % but not exceeding 6 % - Other: - - Not flavoured nor containing added fruit, nuts or cocoa: - - - Other: - - - - Not containing added sugar or other sweetening matter, of a fat content, by weight: - - - - - Not exceeding 3 % - - - - - Exceeding 3 % but not exceeding 6 % - - - - - Exceeding 6 %		
0406 0406 10	Cheese and curd: - Fresh (unripened or uncured) cheese, including whey cheese, and curd	5	100
0406 0406 20 0406 30	Cheese and curd: - Grated or powdered cheese, of all kinds - Processed cheese, not grated or powdered	42	70
0406 0406 90	Cheese and curd: - Other cheese	89	100
0701 0701 90 0701 90 90	Potatoes, fresh or chilled: - Other: - - Other: - - - Other	61	100
0703 0703 10 0703 10 19	Onions, shallots, garlic, leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled: - Onions and shallots: - - Onions: - - - Other	41	100
1512 1512 19 1512 19 90	Sunflower-seed, safflower or cotton-seed oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified: - Sunflower-seed or safflower oil and fractions thereof: - - Other: - - - Other	14	100
1601 00	Sausages and similar products of meat, meat offal or blood, food preparations based on these products	463	70
1602	Other prepared or preserved meat, meat offal and blood	279	70
2001 2001 10 00	Vegetables, fruit, nuts and other edible parts of plants, prepared or preserved by vinegar or acetic acid: - Cucumbers and gherkins	5	100

2003 2003 10 2003 10 20 2003 10 30 2003 90 2003 90 10	Mushrooms and truffles, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid: - Mushrooms of the genus *Agaricus*: -- Provisionally preserved, completely cooked -- Other - Other: -- Truffles	7	100
2005 2005 20 2005 20 20 2005 20 80	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen, other than products of heading 2006: - Potatoes: -- Other: --- Thin slices, fried or baked, whether or not salted or flavoured, in airtight packings, suitable for immediate consumption --- Other	20	100
2005 2005 40 00	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen, other than products of heading 2006: - Peas (*Pisumsativum*)	8	100
2009	Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit	41	100

13. MODIFICATIONS TO ANNEX IV(c)

(a) Annex IV(c) shall be replaced by:

IMPORTS INTO THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA OF AGRICULTURAL PRODUCTS ORIGINATING IN THE UNITED KINGDOM (CONCESSIONS WITHIN TARIFF QUOTAS)
(Referred to in Article 27(3)(c))

CN Code	Description	Annual tariff quota (tonnes)	Applicable duty (% of MFN)
0203	Meat of swine, fresh, chilled or frozen	272	70
0203	Meat of swine, fresh, chilled or frozen	27	50
0406	Cheese and curd	82	70
0701 0701 90	Potatoes, fresh or chilled: - Other	14	50

14. MODIFICATIONS TO ANNEX V(c)

(a) Annex V(c) shall be replaced by:

IMPORTS INTO THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA OF FISH AND FISHERIES PRODUCTS ORIGINATING IN THE UNITED KINGDOM
(Zero-duty tariff within tariff quotas)
(Referred to in Article 28(2))

CN Code[1]	Description	Annual duty free quota (tonnes)
0301 93 00	Carp live	10

[1] As defined in the Customs Tariff Law – Official Gazette No 23/03, 69/04, 10/08, 35/10 and 11/12 of the Republic of North Macedonia; Decision on Harmonization and Changing of Customs Tariff – Official Gazette No 169/12 of the Republic of North Macedonia.

15. MODIFICATIONS TO ANNEX VII
INTELLECTUAL, INDUSTRIAL AND COMMERCIAL PROPERTY RIGHTS (REFERRED TO IN ARTICLE 71)

(a) Paragraph 3 shall not be incorporated into this Agreement.

16. MODIFICATIONS TO PROTOCOL 1
TEXTILE AND CLOTHING PRODUCTS

(a) In Article 2(2), after "shall be abolished on the date of entry into force of" the word "this" shall be inserted and the words "except for products listed in Annex I to this Protocol for which the rates of duties shall be progressively reduced as provided therein" shall not be incorporated into this Agreement.

(b) Article 3 shall not be incorporated into this Agreement.

(c) Annex I shall not be incorporated into this Agreement.

17. MODIFICATIONS TO PROTOCOL 2
STEEL PRODUCTS

(a) In Article 3:

i. the words "progressively abolished in accordance with the following timetable:" shall be replaced by "abolished on the date of entry into force of this Agreement."; and

ii. points 1 and 2 shall not be incorporated into this Agreement.

(b) Article 5(2) shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In Article 5(4), the words "2 and" shall not be incorporated into this Agreement.

(d) In Article 5(5), the words "to (4)" shall be replaced by ", (3) and (4)".

18. MODIFICATIONS TO PROTOCOL 3

(a) Annex III shall be replaced by:

DUTIES APPLICABLE TO GOODS ORIGINATING IN THE UNITED KINGDOM ON IMPORT INTO THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA (Zero-duty tariff within tariff quotas)

CN Code	Description	Annual tariff quota (tonnes)	Applicable duty (% of MFN)
0403		50	0
0403 10	Buttermilk, curdled milk and cream, yogurt, kephir and other fermented or acidified milk and cream, whether or not concentrated or containing added sugar or other sweetening matter or flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa:		
0403 10 51	- Yogurt:		
0403 10 53	- - Flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa:		
	- - - In powder, granules or other solid forms, of a milkfat content, by weight:		
0403 10 91	- - - - Not exceeding 1,5 %		
0403 10 93	- - - - Exceeding 1,5 % but not exceeding 27 %		
	- - - Other, of a milkfat content, by weight:		
0403 10 99	- - - - Not exceeding 3 %		
0403 90	- - - - Exceeding 3 % but not exceeding 6 %		
	- - - - Exceeding 6 %		
	- Other:		
	- - Flavoured or containing added fruit, nuts or cocoa:		
0403 90 91	- - - Other, of a milkfat content, by weight:		
0403 90 93	- - - - Not exceeding 3 %		
	- - - - Exceeding 3 % but not exceeding 6 %		
1517	Margarine; edible mixtures or preparations of animal or vegetable fats or oils or of fractions of different fats or oils of this chapter, other than edible fats or oils or their fractions of heading 1516:	61	0
1517 10	- Margarine, excluding liquid margarine		
1704	Sugar confectionery (including white chocolate), not containing cocoa:	52	0
1704 90	- Other		
1806	Chocolate and other food preparations containing cocoa:	157	0
1806 20	- Other preparations in blocks, slabs or bars weighing more than 2 kg or in liquid, paste,		

1806 31 00 1806 32 1806 90	powder, granular or other bulk form in containers or immediate packings, of a content exceeding 2 kg - Other, in blocks, slabs or bars: - - Filled - - Not filled - Other		
1902	Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; cous-cous, whether or not prepared	29	0
1905	Bread, pastry, cakes, biscuits and other bakers' wares, whether or not containing cocoa; communion wafers, empty cachets of a kind suitable for pharmaceutical use, sealing wafers, rice paper and similar products	195	0
2102 2102 10	Yeasts (active or inactive); other single-cell micro-organisms, dead (but not including vaccines of heading 3002); prepared baking powders: - Active yeasts	116	0
2102 2102 30 00	Yeasts (active or inactive); other single-cell micro-organisms, dead (but not including vaccines of heading 3002); prepared baking powders: - Prepared baking powders	5	0
2103	Sauces and preparations therefor; mixed condiments and mixed seasonings; mustard flour and meal and prepared mustard:	14	0
2104 2104 10 00	Soups and broths and preparations therefor; homogenized composite food preparations: - Soups and broths and preparations therefor	61	0
2201	Waters, including natural or artificial mineral waters and aerated waters, not containing added sugar or other sweetening matter nor flavoured; ice and snow	143	0
2202	Waters, including mineral waters and aerated waters, containing added sugar or other sweetening matter or flavoured, and other non-alcoholic beverages, not including fruit or vegetable juices of heading 2009	227	0
2402 2402 20	Cigars, cheroots, cigarillos and cigarettes, of tobacco or of tobacco substitutes: - Cigarettes containing tobacco	14	0

DUTIES APPLICABLE TO GOODS ORIGINATING IN THE UNITED KINGDOM ON IMPORT INTO THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA (CONCESSIONS WITHIN TARIFF QUOTAS)

CN Code	Description	Annual tariff quota (tonnes)	Applicable duty (% of MFN)
2201	Waters, including natural or artificial mineral waters and aerated waters, not containing added sugar or other sweetening matter nor flavored; ice and snow	20	12
2402 2402 20	Cigars, cheroots, cigarillos and cigarettes, of tobacco or of tobacco substitutes: - Cigarettes containing tobacco	37	27

19. MODIFICATIONS TO PROTOCOL 5
MUTUAL ADMINISTRATIVE ASSISTANCE IN CUSTOMS MATTERS

(a) In Article 10(2), the words ", including, where appropriate, legal provisions in force in the Member States of the Community" shall not be incorporated into this Agreement.

(b) In Article 13(1), the words "the competent services of the Commission of the European Communities and" shall not be incorporated into this Agreement.

(c) In Article 14(1), the following shall not be incorporated into this Agreement:

i. the words "Taking into account the respective competencies of the European Community and the Member States,"; and

ii. the third indent.

(d) Article 14(2) shall be replaced by:

"Notwithstanding the provisions of paragraph 1, the provisions of this Protocol shall take precedence over the provisions of any bilateral Agreement on mutual assistance which has been concluded between the United Kingdom and North Macedonia prior to the date this Agreement is signed insofar as the provisions of the latter are incompatible with those of this Protocol."

20. MODIFICATIONS TO THE ADDITIONAL PROTOCOL

(a) Paragraphs 1 and 3 of Annex I shall be replaced by:

1. Imports into the United Kingdom of the following products originating in North Macedonia shall be subject to the concessions set out below:

CN Code	Description	Applicable duty	Year 2019 quantities (hl)	Yearly adjustments as of 2020 (hl)	Special provisions
ex 2204 10 ex 2204 21	Quality sparkling wine Wine of fresh grapes	Exemption	16,480	+817	(1)
ex 2204 29	Wine of fresh grapes	Exemption	48,896	- 817	(1)

(1) Consultations at the request of one of the Contracting Parties may be held to adapt the quotas by transferring quantities above 817 hl from the quota applying to position ex 2204 29 to the quota applying to positions ex 2204 10 and ex 2204 21.

3. Imports into North Macedonia of the following products originating in the United Kingdom shall be subject to the concessions set out below:

CN Code	Description	Applicable duty	Year 2019 quantities (hl)	Yearly adjustments as of 2020 (hl)	Special provisions
ex 2204 10 ex 2204 21	Quality sparkling wine Wine of fresh grapes	Exemption	2,125	+41	

21. JOINT DECLARATIONS

The following Joint Declarations, or parts thereof, are those referred to by Article 3(2) of this instrument:

(a) Joint Declaration concerning Article 71; and

(b) Joint Declaration concerning Article 118.

ANNEX II

(a) Protocol 4 of the EU-North Macedonia Agreement shall be replaced by:

TITLE I

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Protocol:

(a) 'manufacture' means any kind of working or processing including assembly or specific operations;

(b) 'material' means any ingredient, raw material, component or part, etc., used in the manufacture of a product;

(c) 'product' means a product being manufactured, even if it is intended for later use in another manufacturing operation;

(d) 'goods' means both materials and products;

(e) 'customs value' means the value as determined in accordance with the Agreement on implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(f) 'ex-works price' means the price paid for the product ex works to the manufacturer in the United Kingdom or North Macedonia in whose undertaking the last working or processing is carried out, provided the price includes the value of all the materials used, minus any internal taxes which are, or may be, repaid when the product obtained is exported;

(g) 'value of materials' means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in the United Kingdom or in North Macedonia;

(h) 'value of originating materials' means the value of such materials as defined in (g) applied *mutatis mutandis*;

(i) 'value added' means the ex-works price minus the customs value of each of the materials incorporated which originate in the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable or, where the customs value is not known or cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in the United Kingdom or in North Macedonia;

(j) 'chapters' and 'headings' mean the chapters and the headings (four-digit codes) used in the nomenclature which makes up the Harmonised Commodity Description and Coding System, referred to in this Protocol as 'the Harmonised System' or 'HS';

(k) 'classified' refers to the classification of a product or material under a particular heading;

(l) 'consignment' means products which are either sent simultaneously from one exporter to one consignee or covered by a single transport document covering their shipment from the exporter to the consignee or, in the absence of such a document, by a single invoice;

(m) 'territories' includes territorial waters;

(n) 'Incorporated Annexes I to IV b' mean Annexes I to IV b of Appendix I to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin, as those Annexes are incorporated by Article 40 of this Protocol.

TITLE II

DEFINITION OF THE CONCEPT OF 'ORIGINATING PRODUCTS'

ARTICLE 2

General Requirements

1. For the purpose of implementing this Agreement, the following products shall be considered as originating in the United Kingdom:

(a) products wholly obtained in the United Kingdom within the meaning of Article 5 of this Protocol;

(b) products obtained in the United Kingdom incorporating materials which have not been wholly obtained there, provided that such materials have undergone sufficient working or processing in the United Kingdom within the meaning of Article 6 of this Protocol.

2. For the purpose of implementing this Agreement, the following products shall be considered as originating in North Macedonia:

(a) products wholly obtained in North Macedonia within the meaning of Article 5 of this Protocol;

(b) products obtained in North Macedonia incorporating materials which have not been wholly obtained there, provided that such materials have undergone sufficient working or processing in North Macedonia within the meaning of Article 6 of this Protocol.

ARTICLE 3

Cumulation in the United Kingdom

1. Without prejudice to the provisions of Article 2(1), products shall be considered as originating in the United Kingdom, when exported to North Macedonia, if they are obtained there, incorporating materials originating in North Macedonia, Switzerland (including Liechtenstein)[4], Iceland, Norway, Turkey or the European Union, provided that the working or processing carried out in the United Kingdom goes beyond the operations referred to in Article 7. It shall not be necessary for such materials to have undergone sufficient working or processing.

2. Without prejudice to the provisions of Article 2(1), products shall be considered as originating in the United Kingdom, when exported to North Macedonia, if they are obtained there, incorporating materials originating in North Macedonia or any other country referred to in Annex A to this Protocol, provided that the working or processing carried out in the United Kingdom goes beyond the operations referred to in Article 7. It shall not be necessary for such materials to have undergone sufficient working or processing.

3. Without prejudice to the provisions of Article 2(1), working or processing carried out in Iceland, Norway, or the European Union, shall be considered as having been carried out in the United Kingdom when the products obtained undergo subsequent working or processing in the United Kingdom that goes beyond the operations referred to in Article 7.

4. For cumulation provided in paragraphs 1 and 2, where the working or processing carried out in the United Kingdom does not go beyond the operations referred to in Article 7, the product obtained shall be considered as originating in the United Kingdom only where the value added there is greater than the value of the materials used that are originating in any of the other countries. If this is not so, the product obtained shall be considered as originating in the country which accounts for the highest value of originating materials used in the manufacture in the United Kingdom.

5. For cumulation provided in paragraph 3, where the working or processing carried out in the United Kingdom does not go beyond the operation referred to in Article 7, the product obtained shall be considered as originating in the United Kingdom only where the value added there is greater than the value added in any of the other countries.

6. Products originating in the countries referred to in paragraphs 1 and 2, which do not undergo any working or processing in the United Kingdom retain their origin if exported into one of these countries.

7. (a) The cumulation provided for in this Article in respect of the European Union may be applied provided that:

   i. the United Kingdom, North Macedonia and the European Union have arrangements on administrative cooperation which ensure a correct implementation of this Article;

[4]Due to the Customs Treaty between Liechtenstein and Switzerland, products originating in Liechtenstein are considered as originating in Switzerland.

ii. materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those in this Protocol; and

iii. notices indicating the fulfilment of the necessary requirements to apply cumulation have been published by the Parties.

(b) Except as provided for in paragraph 7(a), the cumulation provided for in this Article may be applied provided that:

i. a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 ('GATT 1994') is applicable between the countries involved in the acquisition of the originating status and the country of destination;

ii. materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those in this Protocol; and

iii. notices indicating the fulfilment of the necessary requirements to apply cumulation have been published by the Parties.

8. The United Kingdom shall provide North Macedonia with details of the agreements or arrangements including their dates of entry into force, and their corresponding rules of origin, which are applied with the other countries referred to in paragraphs 1 and 2.

ARTICLE 4

Cumulation in North Macedonia

1. Without prejudice to the provisions of Article 2(2), products shall be considered as originating in North Macedonia, when exported to the United Kingdom, if they are obtained there, incorporating materials originating in the United Kingdom, Switzerland (including Liechtenstein), Iceland, Norway, Turkey or the European Union, provided that the working or processing carried out in North Macedonia goes beyond the operations referred to in Article 7. It shall not be necessary for such materials to have undergone sufficient working or processing.

2. Without prejudice to the provisions of Article 2(2), products shall be considered as originating in North Macedonia if they are obtained there, when exported to the United Kingdom, incorporating materials originating in any country referred to in Annex A to this Protocol, provided that the working or processing carried out in North Macedonia goes beyond the operations referred to in Article 7. It shall not be necessary for such materials to have undergone sufficient working or processing.

3. Where the working or processing carried out in North Macedonia does not go beyond the operations referred to in Article 7, the product obtained shall be considered as originating in North Macedonia only where the value added there is greater than the value of the materials used that are originating in any of the other countries referred to in paragraphs 1 and 2. If this is not so, the product obtained shall be considered as originating in the country

which accounts for the highest value of originating materials used in the manufacture in North Macedonia.

4. Products originating in the countries referred to in paragraphs 1 and 2, which do not undergo any working or processing in North Macedonia, retain their origin if exported into one of these countries.

5. (a) The cumulation provided for in this Article in respect of the European Union may be applied provided that:

i. the United Kingdom, North Macedonia and the European Union have arrangements on administrative cooperation which ensure a correct implementation of this Article;

ii. materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those in this Protocol; and

iii. notices indicating the fulfilment of the necessary requirements to apply cumulation have been published by the Parties.

(b) Except as provided for in paragraph 5(a), the cumulation provided for in this Article may be applied provided that:

i. a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the GATT 1994 is applicable between the countries involved in the acquisition of the originating status and the country of destination;

ii. materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those in this Protocol; and

iii. notices indicating the fulfilment of the necessary requirements to apply cumulation have been published by the Parties.

6. North Macedonia shall provide the United Kingdom with details of the agreements or arrangements including their dates of entry into force, and their corresponding rules of origin, which are applied with the other countries referred to in paragraphs 1 and 2.

ARTICLE 5

Wholly Obtained Products

1. The following shall be considered as wholly obtained in the United Kingdom or North Macedonia:

(a) mineral products extracted from its soil or from its seabed,

(b) vegetable products harvested there;

(c) live animals born and raised there;

(d) products from live animals raised there;

(e) products obtained by hunting or fishing conducted there;

(f) products of sea fishing and other products taken from the sea outside the territorial waters of the Party by its vessels;

(g) products made aboard its factory ships exclusively from products referred to in (f);

(h) used articles collected there fit only for the recovery of raw materials, including used tyres fit only for retreading or for use as waste;

(i) waste and scrap resulting from manufacturing operations conducted there;

(j) products extracted from marine soil or subsoil outside its territorial waters provided that it has sole rights to work that soil or subsoil:

(k) goods produced there exclusively from the products specified in (a) to (j).

2. The terms 'its vessels' and 'its factory ships' in paragraphs 1(f) and (g) shall apply only to vessels and factory ships:

(a) which are registered or recorded in the United Kingdom or North Macedonia;

(b) which sail under the flag of the United Kingdom or North Macedonia;

(c) which are owned to an extent of at least 50% by nationals of the United Kingdom, a Member State of the European Union or North Macedonia, or by a company with its head office in one of these States, of which the manager or managers, Chairman of the Board of Directors or the Supervisory Board, and the majority of the members of such boards are nationals of the United Kingdom, a Member State of the European Union or North Macedonia and of which, in addition, in the case of partnerships or limited companies, at least half the capital belongs to those States or to public bodies or nationals of the said States;

(d) of which the master and officers are nationals of the United Kingdom, a Member State of the European Union or North Macedonia; and

(e) of which at least 75% of the crew are nationals of the United Kingdom, a Member State of the European Union or North Macedonia.

ARTICLE 6

Sufficiently Worked or Processed Products

1. For the purposes of Article 2, products which are not wholly obtained shall be considered to be sufficiently worked or processed when the conditions set out in the list in Incorporated Annex II are fulfilled.

The conditions referred to above indicate the working or processing which must be carried out on non-originating materials used in manufacturing and apply only in relation to such materials. It follows that if a product which has acquired originating status by fulfilling the conditions set out in the list is used in the manufacture of another product, the conditions applicable to the product in which it is incorporated do not apply to it, and no account shall be taken of the non-originating materials which may have been used in its manufacture.

2. Notwithstanding paragraph 1, non-originating materials which, according to the conditions set out in the list in Incorporated Annex II, should not be used in the manufacture of a product may nevertheless be used, provided that:

(a) their total value does not exceed 10% of the ex-works price of the product;

(b) any of the percentages given in the list for the maximum value of non-originating materials are not exceeded by virtue of this paragraph.

This paragraph shall not apply to products falling within Chapters 50 to 63 of the Harmonised System.

3. Paragraphs 1 and 2 shall apply subject to the provisions of Article 7.

ARTICLE 7

Insufficient Working or Processing

1. Without prejudice to paragraph 2, the following operations shall be considered as insufficient working or processing to confer the status of originating products, whether or not the requirements of Article 6 are satisfied:

(a) preserving operations to ensure that the products remain in good condition during transport and storage;

(b) breaking-up and assembly of packages;

(c) washing, cleaning; removal of dust, oxide, oil, paint or other coverings;

(d) ironing or pressing of textiles;

(e) simple painting and polishing operations;

(f) husking, partial or total bleaching, polishing, and glazing of cereals and rice;

(g) operations to colour sugar or form sugar lumps;

(h) peeling, stoning and shelling, of fruits, nuts and vegetables;

(i) sharpening, simple grinding or simple cutting;

(j) sifting, screening, sorting, classifying, grading, matching (including the making-up of sets of articles);

(k) simple placing in bottles, cans, flasks, bags, cases, boxes, fixing on cards or boards and all other simple packaging operations;

(l) affixing or printing marks, labels, logos and other like distinguishing signs on products or their packaging;

(m) simple mixing of products, whether or not of different kinds;

(n) mixing of sugar with any material;

(o) simple assembly of parts of articles to constitute a complete article or disassembly of products into parts;

(p) a combination of two or more operations specified in (a) to (n);

(q) slaughter of animals.

2. All operations carried out in the United Kingdom or in North Macedonia on a given product shall be considered together when determining whether the working or processing undergone by that product is to be regarded as insufficient within the meaning of paragraph 1.

ARTICLE 8

Unit of Qualification

1. The unit of qualification for the application of the provisions of this Protocol shall be the particular product which is considered as the basic unit when determining classification using the nomenclature of the Harmonised System.

It follows that:

(a) when a product composed of a group or assembly of articles is classified under the terms of the Harmonised System in a single heading, the whole constitutes the unit of qualification;

(b) when a consignment consists of a number of identical products classified under the same heading of the Harmonised System, each product must be taken individually when applying the provisions of this Protocol.

2. Where, under General Rule 5 of the Harmonised System, packaging is included with the product for classification purposes, it shall be included for the purposes of determining origin.

ARTICLE 9

Accessories, Spare Parts and Tools

Accessories, spare parts and tools dispatched with a piece of equipment, machine, apparatus or vehicle, which are part of the normal equipment and included in the price thereof or which are not separately invoiced, shall be regarded as one with the piece of equipment, machine, apparatus or vehicle in question.

ARTICLE 10

Sets

Sets, as defined in General Rule 3 of the Harmonised System, shall be regarded as originating when all component products are originating. Nevertheless, when a set is composed of originating and non-originating products, the set as a whole shall be regarded as originating, provided that the value of the non-originating products does not exceed 15% of the ex-works price of the set.

ARTICLE 11

Neutral Elements

In order to determine whether a product is an originating product, it shall not be necessary to determine the origin of the following which might be used in its manufacture:

(a) energy and fuel;

(b) plant and equipment;

(c) machines and tools;

(d) goods which neither enter into the final composition of the product nor are intended to do so.

TITLE III

TERRITORIAL REQUIREMENTS

ARTICLE 12

Principle of Territoriality

1. Except as provided for in Articles 3, 4 and paragraph 3 of this Article, the conditions for acquiring originating status set out in Title II shall be fulfilled without interruption in the United Kingdom, or in North Macedonia.

2. Except as provided for in Articles 3 and 4, where originating goods exported from the United Kingdom or from North Macedonia to another country return, they shall be considered as non-originating, unless it can be demonstrated to the satisfaction of the customs authorities that:

(a) the returning goods are the same as those exported; and

(b) they have not undergone any operation beyond that necessary to preserve them in good condition while in that country or while being exported.

3. The acquisition of originating status in accordance with the conditions set out in Title II shall not be affected by working or processing done outside the United Kingdom or North Macedonia on materials exported from the United Kingdom or North Macedonia and subsequently re-imported there, provided:

(a) the said materials are wholly obtained in the United Kingdom or North Macedonia or have undergone working or processing beyond the operations referred to in Article 7 prior to being exported; and

(b) it can be demonstrated to the satisfaction of the customs authorities that:

(i) the re-imported goods have been obtained by working or processing the exported materials; and

(ii) the total added value acquired outside the United Kingdom or North Macedonia by applying the provisions of this Article does not exceed 10% of the ex-works price of the end product for which originating status is claimed.

4. For the purposes of paragraph 3, the conditions for acquiring originating status set out in Title II shall not apply to working or processing done outside the United Kingdom or North Macedonia. However, where, in the list in Incorporated Annex II a rule setting a maximum value for all the non-originating materials incorporated is applied in determining the originating status of the end product, the total value of the non-originating materials incorporated in the territory of the Party concerned, taken together with the total added value acquired outside the United Kingdom or North Macedonia by applying the provisions of this Article, shall not exceed the stated percentage.

5. For the purposes of applying the provisions of paragraphs 3 and 4, 'total added value' means all costs arising outside the United Kingdom or North Macedonia, including the value of the materials incorporated there.

6. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall not apply to products which do not fulfil the conditions set out in the list in Incorporated Annex II or which can be considered sufficiently worked or processed only if the general tolerance fixed in Article 6(2) is applied.

7. The provisions of paragraphs 3 and 4 shall not apply to products of Chapters 50 to 63 of the Harmonised System.

8. Any working or processing of the kind covered by the provisions of this Article and done outside the United Kingdom or North Macedonia shall be done under the outward processing arrangements, or similar arrangements.

ARTICLE 13

Direct Transport

1. The preferential treatment provided for under this Agreement shall apply only to products satisfying the requirements of this Protocol, which are transported directly between the Parties or through the territories of the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable. However, products constituting one single consignment may be transported through other territories with, should the occasion arise, trans-shipment or temporary warehousing in such territories, provided that they remain under the surveillance of the customs authorities in the country of transit or warehousing and do not undergo operations other than unloading, reloading or any operation designed to preserve them in good condition.

Originating products may be transported by pipeline across a territory other than that of the Parties.

2. Evidence that the conditions set out in paragraph 1 have been fulfilled shall be supplied to the customs authorities of the importing Party by the production of:

(a) a single transport document covering the passage from the exporting Party through the country of transit; or

(b) a certificate issued by the customs authorities of the country of transit:

(i) giving an exact description of the products;

(ii) stating the dates of unloading and reloading of the products and, where applicable, the names of the ships, or the other means of transport used; and

(iii) certifying the conditions under which the products remained in the transit country; or

(c) failing these, any substantiating documents.

ARTICLE 14

Exhibitions

1. Originating products sent for exhibition in a country other than those referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable, and sold after the exhibition for importation in the United Kingdom or North Macedonia, shall benefit on importation from the provisions of this Agreement, provided it is shown to the satisfaction of the customs authorities that:

(a) an exporter has consigned these products from the United Kingdom or North Macedonia to the country in which the exhibition is held and has exhibited them there;

(b) the products have been sold or otherwise disposed of by that exporter to a person in the United Kingdom or North Macedonia;

(c) the products have been consigned during the exhibition or immediately thereafter in the state in which they were sent for exhibition; and

(d) the products have not, since they were consigned for exhibition, been used for any purpose other than demonstration at the exhibition.

2. A proof of origin shall be issued or made out in accordance with the provisions of Title V and submitted to the customs authorities of the United Kingdom or North Macedonia in the normal manner. The name and address of the exhibition shall be indicated thereon. Where necessary, additional documentary evidence of the conditions under which they have been exhibited may be required.

3. Paragraph 1 shall apply to any trade, industrial, agricultural or crafts exhibition, fair or similar public show or display which is not organised for private purposes in shops or business premises with a view to the sale of foreign products, and during which the products remain under customs control.

TITLE IV

DRAWBACK OR EXEMPTION

ARTICLE 15

Prohibition of Drawback of, or Exemption from, Customs Duties

1. Non-originating materials used in the manufacture of products originating in the United Kingdom or in North Macedonia for which a proof of origin is issued or made out in accordance with the provisions of Title V shall not be subject in the United Kingdom or North Macedonia to drawback of, or exemption from, customs duties of whatever kind.

2. The prohibition in paragraph 1 shall apply to any arrangement for refund, remission or non-payment, partial or complete, of customs duties or charges having an equivalent effect, applicable in the United Kingdom or North Macedonia to materials used in the manufacture, where such refund, remission or non-payment applies, expressly or in effect, when products obtained from the said materials are exported and not when they are retained for home use there.

3. The exporter of products covered by a proof of origin shall be prepared to submit at any time, upon request from the customs authorities, all appropriate documents proving that no drawback has been obtained in respect of the non-originating materials used in the manufacture of the products concerned and that all customs duties or charges having equivalent effect applicable to such materials have actually been paid.

4. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article shall also apply in respect of packaging within the meaning of Article 8(2), accessories, spare parts and tools within the meaning of Article 9 and products in a set within the meaning of Article 10 when such items are non-originating.

5. The provisions of paragraphs 1 to 4 shall apply only in respect of materials which are of the kind to which this Agreement applies.

TITLE V

PROOF OF ORIGIN

ARTICLE 16

General Requirements

1. Products originating in one of the Parties shall, on importation into the other Party, benefit from the provisions of this Agreement upon submission of one of the following proofs of origin:

(a) a movement certificate EUR.1, a specimen of which appears in Incorporated Annex III a;

(b) a movement certificate EUR-MED a specimen of which appears in Incorporated Annex III b; or

(c) in the cases specified in Article 22(1), a declaration (hereinafter referred to as the 'origin declaration' or the 'origin declaration EUR-MED') given by the exporter on an invoice, a delivery note or any other commercial document which describes the products concerned in sufficient detail to enable them to be identified. The texts of the origin declarations appear in Incorporated Annexes IV a and b.

2. Notwithstanding paragraph 1, originating products within the meaning of this Protocol shall, in the cases specified in Article 27, benefit from this Agreement without it being necessary to submit any of the proofs of origin referred to in paragraph 1 of this Article.

3. Notwithstanding paragraph 5 of Article 17 and paragraph 3 of Article 22 below, where cumulation involves only the United Kingdom, the European Union, Switzerland (including Liechtenstein), Iceland, Norway, the Faroe Islands, Turkey, the Republic of Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Montenegro, the Republic of Serbia, or the Republic of Kosovo, the proof of origin may be a movement certificate EUR.1 or an origin declaration.

ARTICLE 17

Procedure for the Issue of a Movement Certificate EUR.1 or EUR-MED

1. A movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall be issued by the customs authorities of the exporting Party on application having been made in writing by the exporter or, under the exporter's responsibility, by his authorised representative.

2. For this purpose, the exporter or his authorised representative shall fill in both the movement certificate EUR.1 or EUR-MED and the application form, specimens of which appear in the Incorporated Annexes III a and b. These forms shall be completed in one of the languages in which this Agreement is drawn up and in accordance with the provisions of the national law of the exporting country. If the completion of the forms is done in handwriting, they shall be completed in ink in printed characters. The description of the products shall be given in the box reserved for this purpose without leaving any blank lines. Where the box is not completely filled, a horizontal line shall be drawn below the last line of the description, the empty space being crossed through

3. The exporter applying for the issue of a movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall be prepared to submit at any time, at the request of the customs authorities of the United Kingdom or North Macedonia where the movement certificate EUR.1 or EUR-MED is issued, all appropriate documents proving the originating status of the products concerned as well as the fulfilment of the other requirements of this Protocol.

4. Without prejudice to paragraph 5, a movement certificate EUR.1 shall be issued by the customs authorities of the United Kingdom or North Macedonia in the following cases:

(a) if the products concerned can be considered as products originating in the United Kingdom or North Macedonia, without application of cumulation with materials originating in Switzerland (including Liechtenstein), Turkey or one of the countries referred to in Articles 3(2) and 4(2) and fulfil the other requirements of this Protocol; or

(b) if the products concerned can be considered as products originating in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable, without application of cumulation with materials originating in one of the countries referred to in Articles 3 and 4, and fulfil the other requirements of this Protocol, provided a certificate EUR-MED or an origin declaration EUR-MED has been issued in the country of origin.

5. A movement certificate EUR-MED shall be issued by the customs authorities of the United Kingdom or of North Macedonia, if the products concerned can be considered as

products originating in the United Kingdom, in North Macedonia or in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable, fulfil the requirements of this Protocol and:

(a) cumulation was applied with materials originating in Switzerland (including Liechtenstein), Turkey or one of the countries referred to in Articles 3(2) and 4(2); or

(b) the products may be used as materials in the context of cumulation for the manufacture of products for export to one of the countries referred to in Articles 3 and 4; or

(c) the products may be re-exported from the country of destination to one of the countries referred to in Articles 3 and 4.

6. A movement certificate EUR-MED shall contain one of the following statements in English in box 7:

(a) if origin has been obtained by application of cumulation with materials originating in one or more of the countries referred to in Articles 3 and 4:

'CUMULATION APPLIED WITH ... (name of the country/countries)'

(b) if origin has been obtained without the application of cumulation with materials originating in one or more of the countries referred to in Articles 3 and 4:

'NO CUMULATION APPLIED'

7. The customs authorities issuing movement certificates EUR.1 or EUR-MED shall take any steps necessary to verify the originating status of the products and the fulfilment of the other requirements of this Protocol. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and to carry out any inspection of the exporter's accounts or any other check considered appropriate. They shall also ensure that the forms referred to in paragraph 2 are duly completed. In particular, they shall check whether the space reserved for the description of the products has been completed in such a manner as to exclude all possibility of fraudulent additions.

8. The date of issue of the movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall be indicated in Box 11 of the certificate.

9. A movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall be issued by the customs authorities and made available to the exporter as soon as actual exportation has been effected or ensured.

ARTICLE 18

Movement Certificates EUR.1 or EUR-MED issued retrospectively

1. Notwithstanding Article 17(9), a movement certificate EUR.1 or EUR-MED may exceptionally be issued after exportation of the products to which it relates if:

(a) it was not issued at the time of exportation because of errors, involuntary omissions or special circumstances; or

(b) it is demonstrated to the satisfaction of the customs authorities that a movement certificate EUR.1 or EUR-MED was issued but was not accepted at importation for technical reasons.

2. Notwithstanding Article 17(9), a movement certificate EUR-MED may be issued after exportation of the products to which it relates and for which a movement certificate EUR.1 was issued at the time of exportation, provided that it is demonstrated to the satisfaction of the customs authorities that the conditions referred to in Article 17(5) are satisfied.

3. For the implementation of paragraphs 1 and 2, the exporter shall indicate in his application the place and date of exportation of the products to which the movement certificate EUR.1 or EUR-MED relates, and state the reasons for his request.

4. The customs authorities may issue a movement certificate EUR.1 or EUR-MED retrospectively only after verifying that the information supplied in the exporter's application complies with that in the corresponding file.

5. Movement certificates EUR.1 or EUR-MED issued retrospectively by application of paragraph 1 shall be endorsed with the following phrase in English:

'ISSUED RETROSPECTIVELY'

Movement certificates EUR-MED issued retrospectively by application of paragraph 2 shall be endorsed with the following phrase in English:

'ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR.1 No ... [date and place of issue])'

6. The endorsement referred to in paragraph 5 shall be inserted in Box 7 of the movement certificate EUR.1 or EUR-MED.

ARTICLE 19

Issue of a Duplicate Movement Certificate EUR.1 or EUR-MED

1. In the event of theft, loss or destruction of a movement certificate EUR.1 or EUR-MED, the exporter may apply to the customs authorities which issued it for a duplicate made out on the basis of the export documents in their possession.

2. The duplicate issued in this way shall be endorsed with the following word in English:

'DUPLICATE'

3. The endorsement referred to in paragraph 2 shall be inserted in Box 7 of the duplicate movement certificate EUR.1 or EUR-MED.

4. The duplicate, which shall bear the date of issue of the original movement certificate EUR.1 or EUR-MED, shall take effect as from that date.

ARTICLE 20

Issue of Movement Certificates EUR.1 or EUR-MED on the Basis of a Proof of Origin issued or made out previously

When originating products are placed under the control of a customs office in the United Kingdom or North Macedonia, it shall be possible to replace the original proof of origin by one or more movement certificates EUR.1 or EUR-MED for the purpose of sending all or some of these products elsewhere within the United Kingdom or North Macedonia. The replacement movement certificate(s) EUR.1 or EUR-MED shall be issued by the customs office under whose control the products are placed.

ARTICLE 21

Accounting Segregation

1. Where considerable cost or material difficulties arise in keeping separate stocks of originating and non-originating materials which are identical and interchangeable, the customs authorities may, at the written request of those concerned, authorise the so-called 'accounting segregation' method (hereinafter referred to as the 'method') to be used for managing such stocks.

2. The method shall ensure that, for a specific reference-period, the number of products obtained which could be considered as 'originating' is the same as that which would have been obtained had there been physical segregation of the stocks.

3. The customs authorities may make the grant of authorisation, referred to in paragraph 1 subject to any conditions deemed appropriate.

4. The method shall be applied and the application thereof shall be recorded on the basis of the general accounting principles applicable in the country where ,the product was manufactured.

5. The beneficiary of the method may make out or apply for proofs of origin, as the case may be, for the quantity of products which may be considered as originating. At the request of the customs authorities, the beneficiary shall provide a statement of how the quantities have been managed.

6. The customs authorities shall monitor the use made of the authorisation and may withdraw it whenever the beneficiary makes improper use of the authorisation in any manner whatsoever or fails to fulfil any of the other conditions laid down in this Protocol.

ARTICLE 22

Conditions for making out an Origin Declaration or an Origin Declaration EUR-MED

1. An origin declaration or an origin declaration EUR-MED as referred to in Article 16(1)(c) may be made out:

(a) by an approved exporter within the meaning of Article 23; or

(b) by any exporter for any consignment consisting of one or more packages containing originating products the total value of which does not exceed EUR 6,000.

2. Without prejudice to paragraph 3, an origin declaration may be made out in the following cases:

— (a) if the products concerned may be considered as products originating in the United Kingdom or in North Macedonia without application of cumulation with materials originating in Switzerland (including Liechtenstein), Turkey or one of the other countries referred to in Articles 3(2) and 4(2), and fulfil the other requirements of this Protocol; or

— (b) if the products concerned may be considered as products originating in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable, without application of cumulation with materials originating in one of the countries referred to in Articles 3 and 4, and fulfil the other requirements of this Protocol, provided a certificate EUR-MED or an origin declaration EUR-MED has been issued in the country of origin.

3. An origin declaration EUR-MED may be made out if the products concerned can be considered as products originating in the United Kingdom, in North Macedonia or in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 with which cumulation is applicable, and fulfil the requirements of this Protocol, in the following cases:

— (a) cumulation was applied with materials originating in Switzerland (including Liechtenstein), Turkey or one of the other countries referred to in Articles 3(2) and 4(2); or

— (b) the products may be used as materials in the context of cumulation for the manufacture of products for export to one of the other countries referred to in Articles 3 and 4; or

— (c) the products may be re-exported from the country of destination to one of the other countries referred to in Articles 3 and 4.

4. An origin declaration EUR-MED shall contain one of the following statements in English:

(a) if origin has been obtained by application of cumulation with materials originating in one or more of the countries referred to in Articles 3 and 4:

'CUMULATION APPLIED WITH ... (name of the country/countries)'

(b) if origin has been obtained without the application of cumulation with materials originating in one or more of the countries referred to in Articles 3 and 4:

'NO CUMULATION APPLIED'

5. The exporter making out an origin declaration or an origin declaration EUR-MED shall be prepared to submit at any time, at the request of the customs authorities of the exporting Party, all appropriate documents proving the originating status of the products concerned as well as the fulfilment of the other requirements of this Protocol.

6. An origin declaration or an origin declaration EUR-MED shall be made out by the exporter by typing, stamping or printing on the invoice, the delivery note or another commercial document, the declaration, the texts of which appear in Incorporated Annexes IV a and b, using one of the linguistic versions set out in those Annexes and in accordance with the provisions of the national law of the exporting country. If the declaration is handwritten, it shall be written in ink in printed characters.

7. Origin declarations and origin declarations EUR-MED shall bear the original signature of the exporter in manuscript. However, an approved exporter within the meaning of Article 23 shall not be required to sign such declarations provided that he gives the customs authorities of the exporting Party a written undertaking that he accepts full responsibility for any origin declaration which identifies him as if it had been signed in manuscript by him.

8. An origin declaration or an origin declaration EUR-MED may be made out by the exporter when the products to which it relates are exported, or after exportation on condition that it is presented in the importing country at the latest two years after the importation of the products to which it relates.

ARTICLE 23

Approved Exporter

1. The customs authorities of the exporting Party may authorise any exporter (hereinafter referred to as 'approved exporter'), who makes frequent shipments of products in accordance to the provisions of this Agreement to make out origin declarations or origin declarations EUR-MED irrespective of the value of the products concerned. An exporter seeking such authorisation shall offer to the satisfaction of the customs authorities all guarantees necessary to verify the originating status of the products as well as the fulfilment of the other requirements of this Protocol.

2. The customs authorities may grant the status of approved exporter subject to any conditions which they consider appropriate.

3. The customs authorities shall grant to the approved exporter a customs authorisation number which shall appear on the origin declaration or on the origin declaration EUR-MED.

4. The customs authorities shall monitor the use of the authorisation by the approved exporter.

5. The customs authorities may withdraw the authorisation at any time. They shall do so where the approved exporter no longer offers the guarantees referred to in paragraph 1, no longer fulfils the conditions referred to in paragraph 2 or otherwise makes an incorrect use of the authorisation.

ARTICLE 24

Validity of Proof of Origin

1. A proof of origin shall be valid for four months from the date of issue in the exporting Party, and shall be submitted within that period to the customs authorities of the importing Party.

2. Proofs of origin which are submitted to the customs authorities of the importing Party after the final date for presentation specified in paragraph 1 may be accepted for the purpose of applying preferential treatment, where the failure to submit these documents by the final date set is due to exceptional circumstances.

3. In other cases of belated presentation, the customs authorities of the importing Party may accept the proofs of origin where the products have been submitted before the said final date.

ARTICLE 25

Submission of Proof of Origin

Proofs of origin shall be submitted to the customs authorities of the importing Party in accordance with the procedures applicable in that country. The said authorities may require a translation of a proof of origin and may also require the import declaration to be accompanied by a statement from the importer to the effect that the products meet the conditions required for the implementation of this Agreement.

ARTICLE26

Importation by Instalments

Where, at the request of the importer and subject to the conditions laid down by the customs authorities of the importing Party, dismantled or non-assembled products within the meaning of General Rule 2(a) of the Harmonised System falling within Sections XVI and XVII or headings 7308 and 9406 of the Harmonised System are imported by instalments, a single proof of origin for such products shall be submitted to the customs authorities upon importation of the first instalment.

ARTICLE 27

Exemptions from Proof of Origin

1. Products sent as small packages from private persons to private persons or forming part of travellers' personal luggage shall be admitted as originating products without requiring the submission of a proof of origin, provided that such products are not imported by way of trade and have been declared as meeting the requirements of this Protocol and where there is no doubt as to the veracity of such a declaration. In the case of products sent by post, that declaration may be made on the customs declaration CN22 / CN23 or on a sheet of paper annexed to that document.

2. Imports which are occasional and consist solely of products for the personal use of the recipients or travellers or their families shall not be considered as imports by way of trade if it is evident from the nature and quantity of the products that no commercial purpose is in view.

3. Furthermore, the total value of these products shall not exceed EUR 500 in the case of small packages or EUR 1 200 in the case of products forming part of travellers' personal luggage.

ARTICLE 28

Supporting Documents

The documents referred to in Articles 17(3) and 22(5) used for the purpose of proving that products covered by a movement certificate EUR.1 or EUR-MED, or an origin declaration or origin declaration EUR-MED may be considered as products originating in the United Kingdom, in North Macedonia or in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 and fulfil the other requirements of this Protocol may consist, *inter alia*, of the following:

(a) direct evidence of the processes carried out by the exporter or supplier to obtain the goods concerned, contained for example in his accounts or internal bookkeeping;

(b) documents proving the originating status of materials used, issued or made out in the United Kingdom or in North Macedonia where these documents are used in accordance with national law;

(c) documents proving the working or processing of materials in the United Kingdom or in North Macedonia, issued or made out in the United Kingdom or in North Macedonia, where these documents are used in accordance with national law;

(d) movement certificates EUR.1 or EUR-MED or origin declarations or origin declarations EUR-MED proving the originating status of materials used, issued or made out in the United Kingdom or North Macedonia in accordance with this Protocol, or in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4, in accordance with rules of origin which are identical to the rules in this Protocol;

(e) appropriate evidence concerning working or processing undergone outside the United Kingdom, North Macedonia or the other countries referred to in Articles 3 and 4 by application of Article 12, proving that the requirements of that Article have been satisfied.

ARTICLE 29

Preservation of Proof of Origin and Supporting Documents

1. The exporter applying for the issue of a movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall keep for at least three years the documents referred to in Article 17(3).

2. The exporter making out an origin declaration or origin declaration EUR-MED shall keep for at least three years a copy of this origin declaration as well as the documents referred to in Article 22(5).

3. The customs authorities of the exporting Party issuing a movement certificate EUR.1 or EUR-MED shall keep for at least three years the application form referred to in Article 17(2).

4. The customs authorities of the importing Party shall keep for at least three years the movement certificates EUR.1 and EUR-MED and the origin declarations and origin declarations EUR-MED submitted to them.

ARTICLE 30

Discrepancies and Formal Errors

1. The discovery of slight discrepancies between the statements made in the proof of origin and those made in the documents submitted to the customs office for the purpose of carrying out the formalities for importing the products shall not *ipso facto* render the proof of origin null and void if it is duly established that this document does correspond to the products submitted.

2. Obvious formal errors, such as typing errors, on a proof of origin shall not cause this document to be rejected if these errors are not such as to create doubts concerning the correctness of the statements made in this document.

ARTICLE 31

Amounts expressed in Euro

1. For the application of the provisions of Article 22(1)(b) and Article 27(3) in cases where products are invoiced in a currency other than euro, amounts in the national currencies of the countries referred to in Articles 3 and 4 equivalent to the amounts expressed in euro shall be fixed annually by each of the countries concerned.

2. A consignment shall benefit from the provisions of Article 22(1)(b) or Article 27(3) by reference to the currency in which the invoice is drawn up, according to the amount fixed by the Party concerned.

3. The amounts to be used in any given national currency shall be the equivalent in that currency of the amounts expressed in euro as at the first working day of October and shall apply from 1 January the following year. The Parties shall notify each other of the relevant amounts.

4. A Party may round up or down the amount resulting from the conversion into its national currency of an amount expressed in euro. The rounded-off amount may not differ from the amount resulting from the conversion by more than 5%. A country may retain unchanged its national currency equivalent of an amount expressed in euro if, at the time of the annual adjustment provided for in paragraph 3, the conversion of that amount, prior to any rounding-off, results in an increase of less than 15% in the national currency equivalent. The national currency equivalent may be retained unchanged if the conversion were to result in a decrease in that equivalent value.

5. The amounts expressed in euro shall be reviewed by the Partnership, Trade and Cooperation Council at the request of any of the Parties. When carrying out this review, the Partnership, Trade and Cooperation Council shall consider the desirability of preserving the effects of the limits concerned in real terms. For this purpose, it may decide to modify the amounts expressed in euro.

TITLE VI

ARRANGEMENTS FOR ADMINISTRATIVE COOPERATION

ARTICLE 32

Mutual Assistance

1. The customs authorities of the United Kingdom and North Macedonia shall provide each other with specimen impressions of stamps used in their customs offices for the issue of movement certificates EUR.1 and EUR-MED and with the addresses of the customs authorities responsible for verifying those certificates, origin declarations and origin declarations EUR-MED.

2. In order to ensure the proper application of this Protocol, the United Kingdom and North Macedonia shall assist each other, through the competent customs administrations, in checking the authenticity of the movement certificates EUR.1 and EUR-MED, the origin declarations and the origin declarations EUR-MED, and the correctness of the information given in these documents.

ARTICLE 33

Verification of Proofs of Origin

1. Subsequent verifications of proofs of origin shall be carried out at random or whenever the customs authorities of the importing Party have reasonable doubts as to the authenticity of such documents, the originating status of the products concerned or the fulfilment of the other requirements of this Protocol.

2. For the purposes of implementing the provisions of paragraph 1, the customs authorities of the importing Party shall return the movement certificate EUR.1 or EUR-MED and the invoice, if it has been submitted, the origin declaration or the origin declaration EUR-MED, or a copy of these documents, to the customs authorities of the exporting Party giving, where appropriate, the reasons for the request for verification. Any documents and information obtained suggesting that the information given on the proof of origin is incorrect shall be forwarded in support of the request for verification.

3. The verification shall be carried out by the customs authorities of the exporting Party. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and to carry out any inspection of the exporter's accounts or any other check considered appropriate.

4. If the customs authorities of the importing Party decide to suspend the granting of preferential treatment to the products concerned while awaiting the results of the verification, release of the products shall be offered to the importer subject to any precautionary measures judged necessary.

5. The customs authorities requesting the verification shall be informed of the results of this verification as soon as possible. These results shall indicate clearly whether the documents are authentic and whether the products concerned may be considered as products originating in the United Kingdom, in North Macedonia or in one of the other countries referred to in Articles 3 and 4 and fulfil the other requirements of this Protocol.

6. If, in cases of reasonable doubt, there is no reply within ten months of the date of the verification request or if the reply does not contain sufficient information to determine the authenticity of the document in question or the real origin of the products, the requesting customs authorities shall, except in exceptional circumstances, refuse entitlement to the preferences.

ARTICLE 34

Dispute Settlement

Where disputes arise in relation to the verification procedures of Article 33 which cannot be settled between the customs authorities requesting a verification and the customs authorities responsible for carrying out this verification, they shall be submitted to the Partnership, Trade and Cooperation Council.

In all cases, the settlement of disputes between the importer and the customs authorities of the importing Party shall take place under the legislation of that Party.

ARTICLE 35

Penalties

Penalties shall be imposed on any person who draws up, or causes to be drawn up, a document which contains incorrect information for the purpose of obtaining a preferential treatment for products.

ARTICLE 36

Free Zones

1. The United Kingdom and North Macedonia shall take all necessary steps to ensure that products traded under cover of a proof of origin which in the course of transport use a free zone situated in their territory, are not substituted by other goods and do not undergo handling other than normal operations designed to prevent their deterioration.

2. By way of derogation from paragraph 1, when products originating in the United Kingdom or in North Macedonia are imported into a free zone under cover of a proof of origin and undergo treatment or processing, the authorities concerned shall issue a new movement certificate EUR.1 or EUR-MED at the exporter's request, if the treatment or processing undergone complies with this Protocol.

ARTICLE 37

Derogations

The products listed below shall be excluded from cumulation provided for in Articles 3 and 4, save for cumulation with respect to the European Union (provided for in paragraphs 1 and 3 of Article 3) if:

(a) the country of final destination is the United Kingdom; and:

(i) the materials used in the manufacture of these products are originating in the Republic of Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Montenegro, the Republic of Serbia or the Republic of Kosovo; or

(ii) these products have acquired their origin on the basis of working or processing carried out in any of the countries referred to in paragraph (a)(i); or

(b) the country of final destination is North Macedonia, and:

(i) the materials used in the manufacture of these products are originating in the United Kingdom; or

(ii) these products have acquired their origin on the basis of working or processing carried out in the United Kingdom.

CN-Code	Description
1704 90 99	Other sugar confectionery, not containing cocoa
1806 10 30	Chocolate and other food preparations containing cocoa
1806 10 90	– Cocoa powder, containing added sugar or sweetening matter: – – Containing 65 % or more but less than 80 % by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose – – Containing 80 % or more by weight of sucrose (including invert sugar expressed as sucrose) or isoglucose expressed as sucrose
1806 20 95	– Other food preparations containing cocoa in block, slabs or bars weighing more than 2 kg or in liquid, paste, powder, granular or other bulk form in containers or immediate packaging of a content exceeding 2 kg – – Other – – – Other
1901 90 99	Malt extract, food preparations of flour, groats, meal, starch or malt extract, not containing cocoa or containing less than 40 % by weight of cocoa calculated on a totally defatted basis, not elsewhere specified or included, food preparations of goods of headings 0401 to 0404, not containing cocoa or containing less than 5% by weight of cocoa calculated on a totally defatted basis, not elsewhere specified or included – Other – – Other (than malt extract) – – – Other
2101 12 98	Other preparations with a basis of coffee
2101 20 98	Other preparations with a basis of tea or mate
2106 90 59	Food preparations not elsewhere specified or included – Other – – Other
2106 90 98	Food preparations not elsewhere specified or included: – Other (than protein concentrates and textured protein substances) – – Other – – – Other
3302 10 29	Mixtures of odoriferous substances and mixtures (including alcoholic solutions) with a basis of one or more of these substances, of a kind used as raw materials in industry; other preparations based on odoriferous substances, of a kind used for the manufacture of beverages: – Of a kind used in the food or drink industries – – Of the type used in the drink industries: – – – Preparations containing all flavouring agents characterizing a beverage: – – – – Of an actual alcoholic strength by volume exceeding 0.5 % – – – – – Other:

	– – – – – Containing no milkfats, sucrose, isoglucose, glucose, or starch or containing, by weight, less than 1.5 % milkfat, 5 % sucrose or isoglucose, 5 % glucose or starch – – – – – Other

TITLE VII

CEUTA AND MELILLA

ARTICLE 38

Application of the Protocol

The term 'European Union' used in this Protocol does not cover Ceuta and Melilla. Products originating in Ceuta and Melilla are not considered to be products originating in the European Union for the purposes of this Protocol.

TITLE VIII

FINAL PROVISIONS

ARTICLE 39

Transitional Provision for Goods in Transit or Storage

The provisions of this Agreement may be applied to goods which comply with the provisions of this Protocol and which, on the date of entry into force of this Agreement, are either in transit or are in the United Kingdom or in North Macedonia in temporary storage in customs warehouses or in free zones, subject to the submission to the customs authorities of the importing country, within twelve months of the said date, of a movement certificate EUR.1 or EUR-MED issued retrospectively by the customs authorities of the exporting country together with the documents showing that the goods have been transported directly in accordance with the provisions of Article 13.

ARTICLE 40

Annexes

1. Annexes I to IV b to Appendix I to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin are incorporated into and made part of this Protocol as Incorporated Annexes I to IV b to this Protocol and shall apply, *mutatis mutandis*, subject to the following modifications:

(a) In Annex I:

(i) all references to "Article 5 of this Appendix" shall be understood as references to "Article 6 of this Protocol"; and

(ii) in paragraph 3.1 of Note 3, "a Contracting Party" shall be replaced by "any of the other countries referred to in Articles 3 and 4 of this Protocol with which cumulation is applicable".

(b) In each of Annexes III a and III b, references to "the Contracting Parties" shall be understood as references to "the Parties".

(c) In each of Annexes IV a and IV b:

(i) only the English and Macedonian versions of the origin declaration shall be incorporated into this Protocol; and

(ii) the second sentence of footnote 2 shall not be incorporated.

2. The Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof.

ARTICLE 41

Amendments to the Protocol

The Partnership, Trade and Cooperation Council may decide to amend the provisions of this Protocol.

Annex A

List referred to in Articles 3(2) and 4(2) of Protocol 4

1. The People's Democratic Republic of Algeria
2. The Arab Republic of Egypt
3. The State of Israel
4. The Hashemite Kingdom of Jordan
5. The Republic of Lebanon
6. The Kingdom of Morocco
7. The Palestine Liberation Organization for the benefit of the Palestinian Authority of the West Bank and the Gaza Strip
8. The Syrian Arab Republic
9. The Republic of Tunisia
10. The Republic of Albania
11. Bosnia and Herzegovina
12. Montenegro
13. The Republic of Serbia
14. The Republic of Kosovo
15. The Kingdom of Denmark in respect of the Faroe Islands
16. The Republic of Moldova
17. Georgia
18. Ukraine

Annex B

Joint Declaration concerning the Principality of Andorra

1. Products originating in the Principality of Andorra meeting the conditions of Articles 3(7)(b)(ii) and 4(5)(b)(ii) of Protocol 4, and falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonised System shall be accepted by the Parties as originating in the European Union within the meaning of this Agreement.

2. Protocol 4 shall apply *mutatis mutandis* for the purpose of defining the originating status of the abovementioned products.

Annex C

Joint Declaration concerning the Republic of San Marino

1. Products originating in the Republic of San Marino, meeting the conditions of Articles 3(7)(b)(ii) and 4(5)(b)(ii) of Protocol 4, shall be accepted by the Parties as originating in the European Union within the meaning of this Agreement.

2. Protocol 4 shall apply *mutatis mutandis* for the purpose of defining the originating status of the abovementioned products.

ANNEX III

After Annex II of the Incorporated Agreement, the following shall be inserted as a new Annex:

ANNEX IIA

ADDITIONAL PREFERENTIAL ARRANGEMENTS FOR CERTAIN AGRICULTURAL AND WINE PRODUCTS

This Annex sets out additional preferential arrangements granted on a temporary basis by the United Kingdom to North Macedonia for certain agricultural and wine products.

ARTICLE 1

Preferential Arrangements for Certain Agricultural Products Originating in the Republic of North Macedonia

Notwithstanding Article 27(1) of the Incorporated Agreement, for the duration this Annex is in force the products originating in North Macedonia covered by Chapters 7 and 8 of the Combined Nomenclature shall be admitted for import into the United Kingdom with exemption from specific customs duties and charges having equivalent effect.

ARTICLE 2

Preferential Arrangements for Certain Wine Products Originating in North Macedonia

1. For wine, as listed in the Appendix to this Annex, originating in North Macedonia, the customs duties applicable to imports into the United Kingdom shall, subject to paragraph 2, be suspended at the levels, within the limits of the United Kingdom's tariff quotas, and under the conditions indicated for wine in the Appendix to this Annex.

2. Access for wine originating in North Macedonia to the tariff quota set out in the Appendix to this Annex is subject to the prior exhaustion of the tariff quotas provided for in Annex I to the Additional Protocol.

3. Article 8 of this Instrument shall apply to this Annex.

ARTICLE 3

Duration of Preferential Arrangements

1. The preferential arrangements set out in Articles 1 and 2 of this Annex shall expire 5 years after the date of entry into force of this Agreement.

2. Upon the expiry of this Annex, the preferential arrangements for those products referred to in Articles 1 and 2 shall be as provided for elsewhere in this Agreement.

3. Notwithstanding paragraph 1, the United Kingdom may, with 6 months prior written notice to North Macedonia, or such other notice period as may be agreed by the Parties, extend the duration of this Annex for such period as it deems appropriate.

ARTICLE 4

Relationship with Incorporated Agreement

Article 111 of the Incorporated Agreement shall not apply to this Annex.

Appendix

Table of Preferential Arrangements for Wine

Order No.	CN Code[5]	Description	Quota Volume per year	Rate of Duty Exemption
09.1531	ex 2204 21 93 ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 22 96 ex 2204 22 97 ex 2204 22 98 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95 ex 2204 29 96 ex 2204 29 97 ex 2204 29 98	Wine of fresh grapes, of an actual alcoholic strength by volume not exceeding 15% vol. other than sparkling wine	681 hl	Exemption

[5]Notwithstanding the rules for the interpretation of the Combined Nomenclature, the wording for the description of the products is deemed to be indicative only, and the preferential scheme is determined, within the context of this Annex, by the coverage of the CN codes. Where ex CN codes are indicated, the preferential scheme is to be determined by the combined application of the CN code and the corresponding description.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ
Министер

Скопје, 3 декември 2020

Ваша Екселенцијо,

Имам чест да го потврдам приемот на вашата Нота од 3 декември 2020 година со следнава содржина:

„Имам чест да се повикам на дискусиите меѓу Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска („Обединетото Кралство“) и Владата на Република Северна Македонија („Северна Македонија“) (заедно „Учеснички“) во врска со ограничениот број области за кои е потребно појаснување во однос на интеракцијата меѓу Спогодбата за партнерство, трговија и соработка меѓу Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска и Република Северна Македонија,од започнувањето на нејзината примена („Спогодба меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија“) и Договорот за повлекување на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска од Европската Унија и Европската заедница за атомска енергија, потпишан во Лондон и Брисел на 24 јануари 2020 година („Договор за повлекување“) кој го вклучува и Протоколот за Ирска/Северна Ирска („Протоколот“).

Како резултат на овие дискусии, Владата на Обединетото Кралство разбира дека, заради потребата од доследна и усогласена имплементација на Спогодбата меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија (од нејзиното влегување во примена) и Протоколот, ќе се применуваат следните аранжмани (заедно „Аранжманите“):

1. Учесничките ја препознаваат исклучителната важност на заштитата на мировниот процес во Северна Ирска и одржување на Договорот од Белфаст („од Велики Петок“) од 1998 година и разбираат дека Обединетото Кралство ќе преземе одредени мерки согласно одредбите од Протоколот.
2. Учесничките разбираат дека, согласно Протоколот стоките увезени во Северна Ирска надвор од Европската Унија кои се „под ризик“ од нивно подоцнежно пренесување во Европската Унија[1] ќе подлежат на увозните царински давачки на Европската Унија. За стоките кои не се „под ризик“ ќе се применуваат царинските давачки на Обединетото Кралство кога тие се увезени надвор од Обединетото Кралство или Европската Унија.

Н.Е. Рејчел Галовеј
Вонреден и ополномоштен амбасадор
на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска

С К О П Ј Е

Учесничките прифаќаат дека околностите во кои стоките увезени во Северна Ирска надвор од Европската Унија ќе се сметаат дека се под ризик за нивно подоцнежно внесување во Европската Унија, е потребно да се утврдат преку одлука на Заедничкиот комитет востановен со Договорот за повлекување, која се очекува да се усвои пред крајот на транзицискиот период.[2]

Обединетото Кралство има намера да објави онлајн објаснување за ефектите на одлуката откако таа ќе биде усогласена со Европската Унија. Обединетото Кралство исто така, веднаш штом ќе биде можно, ќе обезбеди техничко упатство за бизнисите преку појаснување на аранжманите за увоз на стоки во Северна Ирска.

3. Учесничките разбираат дека одредбите од Спогодбата меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија кои се однесуваат на географските ознаки нема да имаат ефект во Северна Ирска онаму каде овие одредби значајно влијаат на функционирањето на трговските аранжмани меѓу Северна Ирска и Европската Унија, како што е конкретно утврдено во член 5.4 и Анекс 2 од Протоколот.

4. Учесничките ќе го толкуваат член 4 од Спогодбата меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија на начин кој е конзистентен со примената на законодавството на Европската Унија кон и во Обединетото Кралство во однос на Северна Ирска во согласност со Протоколот.

Аранжманите ќе се применуваат откако ќе започне примената на Спогодбата меѓу Обединетото Кралство и Северна Македонија и сè додека член 5 и 10 продолжуваат да се применуваат за Обединетото Кралство во однос на Северна Ирска.

Ќе бидам благодарна доколку потврдите дека аранжманите се прифатливи за вашата Влада и во таа смисла, тоа ќе значи формално разбирање меѓу нашите две Влади по однос на ова прашање".

Имам чест да ве информирам дека мојата Влада смета дека аранжманите утврдени во вашата Нота се прифатливи и дека вашата Нота и овој одговор значат формално разбирање меѓу нашите две Влади по однос на ова прашање.

Ја користам оваа прилика Ваша Екселенцијо уште еднаш да ги упатам изразите на моето највисоко почитување.

Бујар ОСМАНИ

REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
Minister

3 December 2020

Your Excellency,

I have the honour to acknowledge the receipt of your Note dated 3 December 2020 which reads as follows:

"I have the honour to refer to discussions between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ("the United Kingdom") and the Government of the Republic of North Macedonia ("North Macedonia") (together, "the Participants") concerning the limited number of areas in which clarity is required as to the interaction between the Partnership, Trade and Cooperation Agreement between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Republic of North Macedonia from its entry into effect ("the UK-North Macedonia Agreement") and the Agreement on the Withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union and the European Atomic Energy Community, signed in London and Brussels on 24 January 2020 ("the Withdrawal Agreement"), the latter of which includes the Protocol on Ireland/Northern Ireland ("the Protocol").

As a result of these discussions, it is the understanding of the Government of the United Kingdom that, necessary for the consistent and concurrent application of the UK-North Macedonia Agreement (from its entry into effect) and the Protocol, the following arrangements (together, "the Arrangements") will apply:

1. The Participants recognise the paramount importance of protecting the peace process in Northern Ireland and upholding the Belfast ('Good Friday') Agreement 1998, and understand that the United Kingdom will take certain measures further to the provisions of the Protocol.
2. The Participants understand that under the Protocol goods brought into Northern Ireland from outside the European Union that are "at risk" of subsequently being moved into the European Union[1] shall be subject to European Union import duties. For goods that are not "at risk", United Kingdom duties apply when they are imported from outside the United Kingdom or European Union.

H.E. Rachel Galloway
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the United Kingdom of the Great Britain and Northern Ireland
S K O P J E

---

1 .

The Participants acknowledge that the circumstances in which goods brought into Northern Ireland from outside the European Union will be considered to be at risk of subsequently entering the European Union is required to be established in a decision of the Joint Committee established under the Withdrawal Agreement, which is expected to be adopted before the end of the transition period.[2]

The United Kingdom intends to publish an explanation of the effects of the decision online, once agreed with the European Union. The United Kingdom will also provide technical guidance for businesses, outlining the arrangements for bringing goods into Northern Ireland, as soon as practicable.

3. The Participants understand the provisions within the UK-North Macedonia Agreement regarding Geographical Indications as not having effect in Northern Ireland, where these provisions adversely affect the functioning of the trading arrangements between Northern Ireland and the European Union as specified in particular in Article 5.4 and Annex 2 of the Protocol.
4. The Participants will interpret Article 4 of the UK-North Macedonia Agreement (references to European Union law) in a manner that is consistent with the application of European Union legislation to and in the United Kingdom in respect of Northern Ireland in accordance with the Protocol.

The Arrangements will apply from the entry into effect of the UK-North Macedonia Agreement and for so long as Articles 5 to 10 of the Protocol continue to apply to the United Kingdom in respect of Northern Ireland.

I should be obliged if you would confirm that your Government finds that the Arrangements are acceptable and to that effect will place on record the understanding of our two Governments on this matter."

I have the honour to inform you that my Government finds that the Arrangements set out in your Note are acceptableand that your Note and this reply will place on record the understanding of our two Governments on this matter.

I avail myself of this opportunity to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

Bujar OSMANI

2

ЗАЕДНИЧКА ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА ТРИЛАТЕРАЛЕН ПРИСТАП КОН ПРАВИЛАТА ЗА ПОТЕКЛО

Во врска со инкорпорираниот Протокол 4 (Дефиниција на концептот на „производи со потекло“ и методите на административна соработка) кон Спогодбата за партнерство, трговија и соработка помеѓу Република Северна Македонија и Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска („Спогодба“),Северна Македонија и Велика Британија ја усвојија следната декларација:

Заедничка декларација за трилатерален пристап кон правилата за потекло

1. Во пресрет на трговските преговори меѓу Европската унија и Обединетото Кралство, Обединетото Кралство и Северна Македонија признаваат дека трилатералниот пристап кон правилата за потекло, вклучително и Европската унија, е најпосакуваниот исход во трговските аранжмани меѓу Обединетото Кралство, Македонија и Европската унија. Овој пристап ќе ја преслика покриеноста на постојните трговски текови и ќе овозможи континуирано признавање на потеклото при извоз од Обединетото Кралство или Северна Македонија и од Европската унија при извозот едни кон други, како што е и намерата во Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Европските Заедници и нивните земји-членки, од една страна и Република Северна Македонија, од друга страна. Во врска со ова, Обединетото Кралство и Северна Македонија разбираат дека секој билатерален договор меѓу нив претставува прв чекор кон овој исход.

2. Во случај на договор меѓу Обединетото Кралство и Европската унија. Обединетото Кралство и Северна Македонија одобруваат преземање на неопходните чекори и како итен чекор, да го ажурираат Протоколот 4 од Договорот за да се рефлектира трилатералниот пристап кон правилата на потекло кои ќе ја вклучуваат Европската унија. Потребните чекори ќе бидат преземени во согласност со процедурите на Советот за партнерство, трговија и соработка содржани во Протокол 4 од Договорот. Доколку спогодбата помеѓу Обединетото кралство и Европската унија не вклучува правила или потекло што се соодветни за трилатерален пристап при стапувањето на сила, двете страни ќе сметаат дека трилатералниот пристап ќе продолжи да биде вкупната амбиција.

3. Оваа заедничка декларација ќе стапи на сила со потпишување и ќе биде оперативна додека не биде укината во писмена форма од Обединетото Кралство или Република Северна Македонија.

Гореспоменатиот запис претставува разбирање помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска за наведените прашања.

Потпишан во дупликат во _____ на _____2020 година, на на македонски и англиски јазик, и двата текста се еднакво валидни. Во случај на недоследности меѓу текстовите, ќе преовладува текстот на англиски јазик.

За Владата на Република Северна Македонија

За Владата на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска

JOINT DECLARATION CONCERNING A TRILATERAL APPROACH TO RULES OF ORIGIN

In relation to incorporated Protocol 4 (Definition of the concept of 'originating products' and methods of administrative cooperation) to the Partnership, Trade and Cooperation Agreement between the Republic of North Macedonia and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ("Agreement"), North Macedonia and the United Kingdom and have adopted the following declaration:

Joint Declaration concerning a Trilateral Approach to Rules of Origin

1. In advance of the conclusion of trade negotiations between the European Union and the United Kingdom, the United Kingdom and North Macedonia recognise that a trilateral approach to rules of origin, involving the European Union, is the preferred outcome in trading arrangements between the United Kingdom and Macedonia, and the European Union. This approach would replicate coverage of existing trade flows and allow for continued recognition of originating content from either of the United Kingdom or North Macedonia and from the European Union in exports to each other, as per the intention of the Stabilisation and Association Agreement between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Republic of North Macedonia, of the other part. In this regard, the United Kingdom and North Macedonia understand that any bilateral arrangement between them represents a first step towards seeking this outcome.

2. In the event that the United Kingdom and the European Union reach an agreement on rules of origin appropriate for a trilateral approach, the United Kingdom and North Macedonia approve taking the necessary steps, as a matter of urgency, to update Protocol 4 of the Agreement to reflect a trilateral approach to rules of origin involving the European Union. The necessary steps will be taken in accordance with the procedures of the Partnership, Trade & Cooperation Council contained in Protocol 4 of the Agreement. Should the agreement between the United Kingdom and European Union not include rules or origin suitable for a trilateral approach at entry into force, both parties consider that a trilateral approach will continue to be the overall ambition.

3. This Joint Declaration will come into effect on the entry into force of the Agreement and will continue in operation until terminated in writing by either the United Kingdom or Republic of North Macedonia. Termination will take effect immediately upon the date of such notification.

The foregoing record represents the understandings reached between the Government of the Republic of North Macedonia and the Government of United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the upon the matters referred to therein.

Signed in duplicate at ..... on this ..... day of ..... 2020 in the Macedonian and English languages, both texts being equally valid. In the event of any inconsistencies between the texts, the English language text shall prevail.

For the Government of the Republic of North Macedonia

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

СЛУЖБЕН ВЕСНИК
на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. Партизански одреди бр. 29, Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – Татијана Лалчевска
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2020 година изнесува 12.200,00 денари.
„Службен весник на Република Северна Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница НАПРЕДОК ДООЕЛ Тетово

ISSN 0354-1622
2020301